

Inhoudsopgave

01. Gezondste jeugd van Europa	04
02. Vijf jaar Convenant overgewicht	07
03. Resultaten van de prioriteiten in 2009	09
04. Fit for the future	21
05. Feiten Cijfers	25
06. Overzicht van activiteiten	31
07. Wie doet wat?	67
08. Het Convenantbureau en de Convenantpartners	73
Lijst van afkortingen	87
Colofon	89

Hoe bestrijden we de trend van toenemend overgewicht bij volwassenen en kinderen?

De afgelopen vijf jaar hebben de twintig partners van het Convenant overgewicht en ik ons ingezet om een antwoord op deze vraag te vinden. Vele initiatieven zijn gestart, groot en klein: in winkels, op scholen, op het werk, in de horeca en in de media. En met succes: overgewicht staat nu definitief hoog op de agenda van burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties. En het bedrijfsleven heeft de handschoen breed opgepakt en is aan de

slag gegaan. Het effect: de stijgende trend bij volwassenen lijkt tot stilstand te zijn gekomen en ouders zijn zich meer dan ooit bewust van het risico van overgewicht bij kinderen.

Maar we zijn er nog niet. Het aantal kinderen met overgewicht stijgt nog steeds, helaas. En ook bij volwassenen zouden we graag een dalende trend zien. Daarom is besloten om het convenant voort te zetten. We gaan de komende jaren aan de slag binnen het Convenant Gezond Gewicht. We weten inmiddels beter hoe we het veelkoppig

monster dat overgewicht heet, te lijf moeten gaan. Samen. En lokaal. Thuis. Op school. Op het werk. Op straat. In de winkel. Overal. Want dé oplossing voor het overgewichtprobleem bestaat namelijk niet.

Het begint met ambitie

Mijn ambitie is dat over tien jaar in Nederland niet alleen de meest gelukkige, maar ook de meest fitte kinderen van Europa wonen. Daarom ben ik een groot voorstander van het Olympisch Plan: Nederland in de komende jaren klaar stomen om in 2028 de Olympische Spelen te mogen organiseren. Om dat mooie doel te bereiken, moeten we nu investeren in een gezonde jeugd.

Hoe dan?

Er zijn in de afgelopen vijf jaar al heel veel goede voorbeelden ontwikkeld. We hebben ze in dit verslag voor u gebundeld. De meest succesvolle initiatieven vinden we dicht bij huis: op school, op de winkelvloer, bij de sportvereniging, in het buurthuis, want daar valt het meeste winst te behalen.

Dat is ook het uitgangspunt voor de Franse EPODE-aanpak: het creëren van een gezonde stad, dorp of wijk. Dat vereist samenwerking tussen scholen, sportverenigingen, gezondheidsdiensten, verkeeren vervoersdiensten, bedrijven, winkeliers, woningcorporaties, en anderen. Met een centrale plaats voor de kinderen zelf en hun ouders. En aangevoerd door een ambitieuze en betrokken lokale trekker die alle partijen samenbrengt en verbindt. De burgemeester of wethouder bijvoorbeeld. Of een bevlogen ondernemer.

Wij geloven in zo'n lokale integrale aanpak. En de leden van het Kabinet en de Tweede Kamer met ons. Met hun steun gaan we verder

met het creëren van een gezonde lokale omgeving, waarin jongeren worden verleid om gezond te leven. Onder de titel **20GG** (20ngeren Op Gezond Gewicht) gaan we de gemeenten ondersteunen bij het inrichten van gezonde steden.

We hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden. Met de vele initiatieven die in de afgelopen vijf jaar zijn genomen, zijn we op de goede weg. Dat is niet altijd een gemakkelijke weg. Soms is er sprake van tegenstrijdige belangen. Of zijn we het niet eens over de eⁿecten van een bepaalde aanpak. Maar het gezamenlijke belang, een gezond gewicht voor iedereen, staat voorop.

Daarom nodig ik u uit om te (blijven) investeren in het stimuleren van een gezonde leefstijl voor jongeren, om het aantal te dikke kinderen werkelijk terug te dringen. Om serieus en kritisch na te denken over de maatschappelijke gevolgen van uw producten en diensten en om een voorbeeld te stellen aan anderen. **20**odat we straks kunnen zeggen dat onze jeugd inderdaad de fitste is van Europa.

Ik reken op u.
Paul Rosenmöller

Voorzitter van de stuurgroep van het Convenant overgewicht

Sinds de oprichting van het Convenant overgewicht in 2005 is er veel gebeurd. Het aantal aangesloten partners is verdubbeld, vele succesvolle activiteiten zijn van start gegaan en het thema overgewicht is op de kaart gezet. Dit hoofdstuk geeft, in chronologische volgorde, een overzicht van de hoogtepunten van vijf jaar Convenant overgewicht.

2005

Januari

Ondertekening Convenant overgewicht

Op 27 januari 2005 wordt het Convenant overgewicht ondertekend door tien partijen. Daarmee is het o^o cieel van start gegaan.

April

CBL presenteert actieplan [Stimulans naar balans](#)

Op 5 april wordt het CBL-congres [Stimulans naar](#)

[balans](#)' gehouden. Tijdens dit congres wordt het actieplan van de branche [Stimulans naar balans](#)' gepresenteerd. Dit plan bevat tien actiepunten waarmee de branche een gezonde leefstijl stimuleert. Bijvoorbeeld werken aan portiegrootte, optimale samenstelling van producten, en duidelijke productinformatie. Maar ook ondersteuning door supermarkten van lokale acties die beweging bevorderen, draagt bij aan een gezondere leefstijl.

Oktober

Overhandiging actieplan [Energie in Balans](#) aan Minister Hoogervorst

Op 27 oktober 2005 overhandigt Paul Rosenm ller namens de tien partners van het Convenant overgewicht het actieplan [Energie in Balans](#)' aan Hans Hoogervorst, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dat gebeurt tijdens de kick-off van het project [Koken met Klasse](#)' op basisschool de Carrousel in Utrecht.

Prioriteiten

De Convenantpartners hebben in 2009 in diverse werkgroepen hard gewerkt aan dertien prioriteiten. Opnieuw hebben we op vele fronten de moeilijke strijd tegen overgewicht gevoerd. We zijn zeer tevreden dat dertien prioriteiten dit jaar in meerdere of mindere mate concrete resultaten hebben behaald.

Prioriteit 1. Gezonde voeding en bewegen in het basisonderwijs stimuleren van sport en dagelijks 20 minuten bewegen in en rondom de school

Trekkers: Nederlandse Hartstichting (Jump), Gemeente Utrecht vanuit G4, Nederlandse Vereniging van Diëtisten, NOC*NSF, ministeries van VWS en OCW.

Deze prioriteit wil lesmethodes en (gemeentelijke) programma's over gezonde voeding en bewegen in het (basis)-onderwijs te stimuleren. Een aantal resultaten op een rij:

- ▶ Bijna 550 basisscholen, met een totaal van 100.000 leerlingen,

werken met het lespakket 'Lekker Fit' gewerkt. De groei komt zowel uit bestaande Lekker Fit gemeenten waar het aantal Lekker Fit scholen is uitgebreid, als uit gemeenten die onlangs begonnen zijn met dit lespakket.

- ▶ Het afgelopen jaar heeft de werkgroep meegewerkt aan drie informatiebijeenkomsten met elk een opkomst van vijftig deelnemers. Een uitwisseling vanuit de gemeente, GGD, Sportservice en leerkrachten heeft een beeld gegeven van de ervaringen en de aanpak met het lespakket.
- ▶ In oktober 2009 is op twee Islamitische scholen een pilot Lekker Fit gestart in samenwerking met de ISBO, de koepelorganisatie voor Islamitische basisscholen. De pilot levert informatie op over welke aanpassingen er nodig zijn voor deze specifieke doelgroep. Bij een positief resultaat wil de ISBO op alle 44 islamitische scholen starten met Lekker Fit.
- ▶ In september 2009 zijn TNO, NISB, NIG, Voedingscentrum Nederland en VUMP gestart met Extra Lekker Fit. Dit is een tweejarig evaluatieonderzoek naar de effectiviteit van een

20 november
Verantwoord Frituren wint aanmoedigingsprijs
De Campagne Verantwoord Frituren wint de aanmoedigingsprijs van de 'Jaarprijs Voedingscentrum 2005'. De jury spreekt haar waardering uit over de campagne, die een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verminderen van de consumptie van verzadigd vet en transvet.

aangepaste, uitgebreide versie van het huidige Lekker fit®

► In Rotterdam toonde onderzoek de effectiviteit van Lekker Fit® aan. In Lekker Fit®-scholen nam het percentage overgewicht in het eerste jaar met maar 1,1 procent toe, tegen 4,6 procent op de controlescholen. In het project Lekker Fit® voor basisonderwijs werkt Rotterdam met tien pijlers in de strijd tegen overgewicht, waarvan het Lekker Fit®-lespakket er één is.

Het blijft een prioriteit van het Convenant overgewicht om te komen tot één uur dagelijks bewegen in en rondom school. In de activiteiten sluit de werkgroep aan bij het beleidskader Sport, Beweging en Onderwijs van de ministeries van OCW en VWS.

Prioriteit 7. Het bevorderen van de gezonde keuze in het aanbod van schoolkantines in het voortgezet onderwijs

Trekkers: Voedingscentrum Nederland, Veneca, VIDA, GroentenFruit Bureau, VO-Raad, FNLI en Vewin.

Het stimuleren van meer initiatieven om te komen tot gezonde schoolkantines is één van de prioriteiten van het Convenant overgewicht. Daarom is vanuit de werkgroep begin 2009 een werkbezoek georganiseerd voor staatssecretaris Van Bijsterveldt, Kamerleden en Convenantpartners om het inzicht in de gezonde schoolkantine te vergroten. Twee scholen met een gezonde schoolkantine zijn bezocht. De staatssecretaris van Bijsterveldt was onder de indruk van de gezonde trend die deze scholen in gang hebben gezet.

Dankzij de Stimuleringsprijs Gezonde Schoolkantine van het Voedingscentrum hebben bijna zeventig scholen in het schooljaar 2008-2009 zich ingezet voor een gezondere keuze in de kantine. Zij kregen een werkbudget van 1000 euro om binnen enkele maanden van hun schoolkantine een gezonde schoolkantine te maken. In totaal zijn 48 van de scholen begeleid door een GGD die daarvoor een werkbudget kreeg.

In het schooljaar 2009-2010 kunnen opnieuw 75 scholen zich inzetten

Kids in Balance gestart

In aanwezigheid van Paul Rosenmöller start op 22 november 2005 de eerste Kids in Balance-workshop op basisschool de Botteloef in Amsterdam-Noord. Onder leiding van een sportdocent, een arts en een kok kunnen de leerlingen van groep 6 spelenderwijs ervaren wat een gezonde leefstijl is.

Eerste CEO Convention 'Voeding en Gezondheid'

Op 23 en 24 november 2005 discussiëren de

eindverantwoordelijken van vele toonaangevende bedrijven uit de Nederlandse voedingsbranche met elkaar over het thema 'Voeding en gezondheid' tijdens de eerste CEO Convention die in ons land over dit thema is gehouden.

December

Smaaklessen op basisscholen; gezond horeca-initiatief van Koninklijke Horeca Nederland

De afdeling Noord-Veluwe van Koninklijke Horeca

Nederland start met smaaklessen op basisscholen. Dit initiatief is ontstaan in het kader van gezonde voeding. Door smaaklessen komen kinderen meer te weten over eten en proeven en worden zij zich bewust van de verschillende smaken en producten.

2006

Mei

Introductie Keuzebevorderende logo's

Minister van VWS, Hans Hoogervorst, roept op tot

voor de Stimuleringsprijs Gezonde Schoolkantine. Nieuw dit jaar is de oprichting van een schoolkantine-brigade: een ondersteunend team van het Voedingscentrum op locatie dat projecten moet aanjagen en lokale partijen bij elkaar moet brengen.

Partners uit het bedrijfsleven willen een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een plan om een gezond aanbod in de schoolkantine te stimuleren door voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren voor de kleine cateraars en door een promotieteam gezonde schoolkantine te faciliteren.

Het programma Gezonde Schoolkantine was in 2009 één van de drie genomineerde projecten voor de Haagse Lifestyle Award op de Haagse Hogeschool.

Prioriteit - Aanleg van sport en speelruimte in de veertig prachtwijken

Trekkers: G4 (Rotterdam), NISB, ministerie van Jeugd en Gezin, Jantje Beton, Richard Krajicek Foundation (RKF).

In het kader van deze prioriteit heeft het Convenant diverse concrete acties ondernomen:

- ▶ Alle coördinatoren van de prachtwijken hebben een brief gekregen met het verzoek om buitenspeelruimte op te nemen in de plannen voor de ontwikkeling van de wijken;
- ▶ De Richard Krajicek Foundation en NISB kregen de opdracht om een concept voor gezonde speelveldjes te ontwikkelen dat in de prachtwijken toegepast kan worden;
- ▶ Het Convenant leverde ondersteuning (als ambassadeur) aan de Grootste Sponsorbingo Loterij ten behoeve van meer buitenspeelruimte;
- ▶ Het Convenant leverde een inhoudelijke en financiële bijdrage aan de ontwikkeling van de Fietscampagne (de Bandenbende) door Metix;
- ▶ Het Convenant inventariseerde de verschillende initiatieven op het gebied van gezonde wijk-buitenspeelruimte.

De werkgroep concludeert dat in de planvorming bij stadsontwikke-

een keuzebevorderend logo op voedingsmiddelen. In 2006 slaan Campina, Friesland Foods en Unilever de handen ineen. Samen met supermarktketens (CBL) en de Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties (Veneca) willen zij een logo introduceren voor gezondere voeding. Het Ik Kies Bewust-logo is in mei 2006 een feit.

Albert Heijn ontwikkelde al eerder het Gezonde Keuze Klavertje, een logo waarmee het maken van een gezonde keuze vergemakkelijkt wordt.

Juni

Start Welkom Landgenootje (Hallo Wereld)

In juni 2006 start het ministerie van VWS met het ondersteunen van zwangere vrouwen en jonge gezinnen met persoonlijk gezondheidsadvies via het internet. Doel is hen bewust te maken van het belang van een gezonde (op)voeding.

ling en ruimtelijke ordening veel meer aandacht nodig is voor spelen, lopen en fietsen. Het specifiek stimuleren van sport- en speelruimte zou integraal onderdeel moeten zijn van het stimuleren van een beweegvriendelijke omgeving in het algemeen. Gemeenten die hiermee aan de slag willen, moeten beter toegang krijgen tot de beschikbare informatie. Die is nu te veel versnipperd.

De werkgroep adviseert het thema buitenspeelruimte op te nemen in de EPODE-aanpak en de beschikbare informatie hierover toegankelijk te maken voor gemeenten. Zo kan het een integraal onderdeel worden van het lokale gezondheidsbeleid. Hierin kan dan ook het concept Gezonde speelveldjes worden meegenomen, dat RKF en NISB ontwikkelen. De werkgroep pleit voor één centrale plaats waar gemeenten terecht kunnen voor alle vragen over het creëren van een gezonde leefomgeving.

Prioriteit 7. Extra middelen voor het Overbruggingsprogramma

Trekkers: G4-gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht, Nederlandse Vereniging van Diëtisten, Kenniscentrum Overgewicht,

Partnerschap Overgewicht Nederland.

Het afgelopen jaar heeft de werkgroep zich nog eenmaal actief ingezet voor deze prioriteit. In februari 2009 heeft de werkgroep een antwoordbrief ontvangen van de ministers Klink van VWS en Rouvoet van Leugd en Gezin op de brief van september 2008 over extra middelen voor de uitvoering van het Overbruggingsplan (de richtlijn van de Leugd Gezondheidszorg voor de aanpak van overgewicht, gericht op kinderen van 2 jaar en ouder via de GGD).

In reactie op de antwoordbrief van de ministers heeft de werkgroep in april 2009 met VWS overlegd. VWS heeft geen extra middelen beschikbaar voor de financiering van het Overbruggingsplan.

Prioriteit 7. Een herkenbaar keuzebevorderend logo

Trekkers: Voorzitter Stichting Ik Kies Bewust, Veneca, Voedingscentrum Nederland, ministerie van VWS, FNLI en de Consumentenbond.

Eind 2008 heeft de Gezondheidsraad een advies uitgebracht over keuzebevorderende logo's. De raad adviseert om aan te sturen

Convenant overgewicht omarmt drie nieuwe bondgenoten

Het Convenant overgewicht krijgt een nieuwe impuls met de toetreding van drie nieuwe partners. De Vereniging van Waterbedrijven (VEWIN), de automatenbranche (Vida) en de overkoepelende organisatie die promotie maakt voor groenten en fruit (GroentenFruit Bureau, voorheen GF Promotie Nederland) sluiten zich aan.

Juli

Convenant vraagt aandacht voor overgewicht in verkiezingsprogramma's

In een brief aan alle Tweede Kamerfractievoorzitters en landelijke partijvoorzitters doet Paul Rosenmöller een dringende oproep om zich in de verkiezingsprogramma's voor de komende kabinetperiode expliciet uit te spreken over het voorkomen en bestrijden van overgewicht en obesitas.

.....

op één logo, met een duaal karakter, dat wordt toegekend op een set van eenduidige criteria. Minister Klink liet in september 2009 in een brief aan de Tweede Kamer weten dat hij het advies van de Gezondheidsraad onderschrijft.

De partijen, betrokken bij de twee huidige gezondheidslogo's, zijn direct aan de slag gegaan. Een onafhankelijke voedingswetenschappers is gevraagd met geharmoniseerde criteria voor een duaal systeem te komen. Tevens hebben de betrokken partijen een consumentenonderzoek laten doen naar de acceptatie en gewenste verschijningsvormen van een duaal gezondheids- en keuzebevorderend logo.

Prioriteit 2. Bevorderen van gezond aanbod van eten en drinken en sport en beweegmogelijkheden binnen bedrijven

Trekkers: VNO-NCW, MKB Nederland, FNV, CNV, Unie MHP, Veneca, GroentenFruit Bureau, Voedingscentrum Nederland en FNLI.

In 2009 is de brochure 'Bied tegengewicht aan overgewicht' van de

Stichting van de arbeid verder geconcretiseerd en praktisch uitgedragen. Bedrijven en organisaties zijn begin dit jaar gevraagd de werkgroep te informeren over hun activiteiten op het gebied van gezondheid en overgewicht. Uit deze informatie zijn best practices naar voren gekomen. De werkgroep wil deze best practices benutten voor een communicatie" ensief, ondersteund door een symposium 'De Gezonde Werkvloer' op 22 september 2009. Kennis delen en ervaringen uitwisselen is volgens de werkgroep een belangrijk middel om gezondheidsmanagement en overgewicht hoog op de agenda te krijgen en te houden, zowel bij werkgevers als bij werknemers. De ambitie is om een gezonde leefstijl en vitaliteit voor de lange termijn in te bedden in duurzaam bedrijfsbeleid.

Voor het communicatie" ensief heeft de werkgroep een notitie gemaakt met basisinformatie (voorzien van de top-10 voor bewegen en de top-10 voor gezond eten). Het is de bedoeling dat deze basisinformatie in 2010 in stappen verder wordt verspreid. In eerste instantie door de deelnemers van de werkgroep bij hun

.....

September

Eredivisieclubs scoren voor gezondheid

Sinds september 2006 zetten voetballers van de Eredivisieclubs zich in voor de gezondheid van de Nederlandse jeugd. Met het project Scoren voor Gezondheid willen de voetballers kinderen van de basisschool aanzetten tot een gezonde leefstijl. Scoren voor Gezondheid is een initiatief van het NIG en de Stichting Meer dan Voetbal in samenwerking met de Betaald Voetbalorganisaties uit de Eredivisie.

Consumentenbond en Nederlandse Hartstichting beginnen strijd tegen reclames voor ongezonde voeding

Met de brochure 'Hollands Welvaren' vragen de Consumentenbond en de Nederlandse Hartstichting aandacht voor de wijze waarop de jeugd wordt beïnvloed door reclame voor ongezonde voeding.

Oktober

Presentatie boek 'Levensmiddelenindustrie in actie voor balans'

De Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) presenteert op 11 oktober 2006 een zichtboek met een overzicht van de vele en diverse activiteiten van de levensmiddelen industrie in de strijd tegen groeiend overgewicht.

10 november

Convenant overgewicht maakt balans op van één jaar actie

Op 16 november 2006 presenteert Paul Rosenmöller namens de partners de eerste resultaten van het actieplan Energie in Balans. Dit gebeurt tijdens het Nationaal Debat Beweging en Balans dat het Convenantbureau in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Sport Beweging (NISB) in Den Haag organiseert. Het valt samen met de

landelijke manifestatie Heel Nederland Danst.

Rotterdamse scholen enthousiast over project 'Lekker Fit'

Het gemeentelijke project 'Lekker Fit' tegen overgewicht en bewegingsarmoede is bij eerste 31 scholen succesvol. De scholen zijn erg tevreden over de invulling van het project. Vijftien nieuwe scholen starten met het project.

.....

respectievelijke achterbannen, vervolgens via de branches naar bedrijven en de afdelingen binnen bedrijven. Bij de werknemersorganisaties loopt dit via kaderleden en ondernemingsraden. Op basis van de basisinformatie kunnen artikelen, columns, interviews in de eigen bedrijfs-, personeels- en vakbladen worden gemaakt.

Prioriteit 7. Bevorderen van een beter zichtbaar en vindbaar aanbod van gezonde producten in supermarkten

Trekkers: CBL, Voedingscentrum Nederland, Consumentenbond, Stichting Ik Kies Bewust en FNLI. (De FNLI is gevraagd aan te sluiten bij deze prioriteit, omdat zij ook een waardevolle bijdrage kan leveren aan het vergroten van het aanbod van gezonde producten in de supermarkt)

De branche heeft in 2009 het aantal producten met een keuzebevorderend IKB- of Gezonde Keuze Klavertje-logo verhoogd. In 2009 waren dat er 5.500.

Het CBL is aspirant-lid geworden van de Taskforce Verantwoorde Vetzuuksamenstelling en heeft zich aangesloten bij de Taskforce 2010. Zo kan het CBL meewerken aan de samenstelling van gezondere producten. Voor beide Taskforces heeft het CBL een klankbordgroep samengesteld, waarmee een plan van aanpak wordt geformuleerd. SuperShopper, de supermarktspeurtocht voor kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool die in 2008 is gelanceerd, is in 2009 een nieuwe pilotronde ingegaan. SupersShopper is een project van het Voedingscentrum in samenwerking met het CBL, diverse supermarkten en diëtisten. Het Voedingscentrum heeft diëtisten opgeleid om kinderen tijdens hun speurtocht in de supermarkt te begeleiden. Afgelopen jaar is voor SuperShopper een verbeterde versie ontwikkeld met nieuw materiaal. In het najaar van 2009 hebben zo'n 120 rondleidingen plaatsgevonden. Deze worden geëvalueerd en het streven is om SuperShopper te laten certificeren volgens de normen van het Centrum Gezond Leven. Daarnaast zijn er initiatieven gestart om SuperShopper structureel aan te laten haken bij Smaaklessen en bij Lekker Fit

Paul Rosenmüller bij Nationaal Schoolontbijt

Onder de noemer 'Samen ontbijten in werelds' geeft Paul Rosenmüller in november 2006 de aftrap voor de week van het Nationaal Schoolontbijt met een groots ontbijt in het Wereldmuseum in Rotterdam. Het Nationaal Schoolontbijt wordt speciaal georganiseerd voor kinderen die op de basisschool zitten om het belang van het ontbijt als goede start van de dag te onderstrepen.

7 december

Consumentenbond wordt partner Convenant overgewicht

Per 7 december 2006 is de Consumentenbond aangesloten bij de inmiddels dertien partners van het Convenant overgewicht. Gezamenlijk proberen zij het zo aantrekkelijk mogelijk te maken om voor een gezonde leefstijl te kiezen.

Prioriteit 7. Het belang van ouders als opvoeder bij het leren van een gezonde leefstijl

Trekkers: ministerie van Jeugd en Gezin, Voedingscentrum Nederland, NOC*NSF, G4, NISB, Vewin en Nederlandse Vereniging van Diëtisten; samenwerking met JGZ Katwijk en de Turkse gemeenschap in Nederland.

In februari 2009 vond de lancering plaats van de workshop 'Eetplezier en Beweegkriebels' in een moskee in Rotterdam. De workshop is voor ouders van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar op kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voorscholen. Het doel is ouders bewust maken van het belang van gezonde voeding en voldoende beweging en van hun rol als opvoeder op dit gebied.

Het workshoppakket van 'Eetplezier en Beweegkriebels' bestaat uit een film met herkenbare opvoedsituaties rond eten en bewegen, een handleiding voor de workshopleider om een gesprek met ouders aan te gaan en promotiemateriaal.

Het workshoppakket is enthousiast ontvangen door medewerkers van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voorscholen. In

september 2009 heeft de werkgroep Eetplezier Beweegkriebels in samenwerking met TNO en NISB een subsidieaanvraag bij het ministerie van VWS ingediend voor een training van de leidsters in de kinderopvang. Naar verwachting zal deze scholing half 2010 worden uitgevoerd en daarna worden geëvalueerd.

Prioriteit 8. Onderzoek naar de ontwikkeling van overgewicht

Trekker: ministerie van VWS

Het ministerie van VWS heeft twee grote monitoringstudies gestart om de prevalentie van overgewicht en obesitas van de Nederlandse bevolking in kaart te brengen. Het gaat zowel om algemene monitoring als onderzoek bij specifieke groepen in de samenleving. Bij de jeugd wordt de vijfde landelijke groeistudie uitgevoerd door TNO. Resultaten worden eind 2009 verwacht. Het onderzoek onder volwassenen ('Nederland de maat genomen') wordt uitgevoerd door het RIVM. Resultaten worden in 2010 verwacht. De onderzoeksresultaten zullen vergelijkbaar zijn met gemeten cijfers uit het verleden.

2007

Januari

30minutenbewegen-campagne

In 2007 is '30minutenbewegen', de nieuwe vierjarige landelijke campagne van het NISB, van start gegaan. De campagne maakt Nederlanders bewust van de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen en verleidt mensen op eigentijdse en praktische wijze om meer te gaan bewegen.

Voedingscentrum reikt prijs voor gezondste schoolkantines uit

Op 23 januari 2007 maakt minister Maria van der Hoeven van Onderwijs de Nationale Onderwijs Tentoonstelling de winnaars bekend van de eerste Stimuleringsprijs Gezonde Schoolkantine. Deze prijs is uitgeschreven door het Voedingscentrum om gezond voedingsaanbod op school te stimuleren.

Prioriteit 1'. Versterken van de interdepartementale coördinatie en afstemming

Trekkers: ministeries van VWS en J&G

In de Nota Overgewicht die begin 2009 is uitgekomen, hebben de bewindslieden van VWS en voor Leuged en Gezin beschreven welke bestaande en nieuwe beleidsmaatregelen van departementen bijdragen aan de preventie en aanpak van overgewicht. Vaak zijn die maatregelen een gezamenlijk initiatief van verschillende departementen, maar ze zijn niet altijd primair gericht op gezondheidsbevordering. De beleidsnota maakt zichtbaar wat de samenhang is tussen huidig en toekomstig overgewichtbeleid van verschillende ministeries. De beleidsnota heeft de interdepartementale samenwerking en afstemming gestimuleerd. De ministeries van VWS en voor Leuged en Gezin houden, met de Nota Overgewicht als beleidskader, bij andere ministeries de vinger aan de pols als het gaat om hun beschreven beleidsinspanningen.

Snackwijzer gepresenteerd in Amsterdam

Tijdens de vakbeurs Horecava in Amsterdam wordt de Snackwijzer gepresenteerd. Het gaat om brochures die individuele cafetariahouders aan hun klanten kunnen verstrekken. In de brochure staat een overzicht van de voedingswaarden van populaire snackgerechten. Een Snackquiz maakt ook deel uit van het materiaal.

Prioriteit 11. Een meer centrale plaats voor voedingsleer in het basisonderwijs

In opdracht van het ministerie van OCW heeft SLO, het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling, een onderzoek uitgevoerd naar lesmethoden in het voortgezet onderwijs, die kennis rond voeding en beweging overbrengen. Voorbeelden van onderzochte lesmethoden zijn de Gezonde schoolkantine (Voedingscentrum Nederland) en de Dubbel30 (NISB). Het rapport 'Gezonde en actieve leefstijl in leermiddelen: voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs' verscheen in het voorjaar van 2009. Daarnaast heeft de SLO in 2008 een rapport over lesmethoden en leermiddelen voor primair onderwijs onderzocht op leefstijl en gezondheid (voeding en beweging).

Prioriteit 12. Aanpassing van de reclamecode voor voedingsmiddelen gericht op kinderen tot 12 jaar

In 2009 is de beperking van reclame gericht op kinderen een veelbesproken thema geweest voor de overheid en de partners van

–ebruari

Super gezond onderzoek Consumentenbond

Op 20 januari 2007 wordt het eerste 'Super gezond'-onderzoek van de Consumentenbond gepubliceerd. Voor het onderzoek heeft de Consumentenbond gekeken naar het aanbod van gezonde voeding bij tien grote supermarktketens in Nederland.

.....

het convenant. De levensmiddelenindustrie heeft aan de ministers van VWS en Jeugd en Gezin grote terughoudendheid toegezegd voor reclame gericht op kinderen tussen de 7 en 12 jaar. Daarbij wordt een absoluut verbod voor kinderen jonger dan 7 jaar van kracht. Producenten zullen het beleid transparant maken voor reclame gericht op de groep van 7-12 jaar. Het overleg tussen de overheid en het bedrijfsleven wordt voortgezet. Recent is een initiatief door de voedingsindustrie, de commerciële media en een aantal maatschappelijke partijen in gang gezet met als doel kinderen te informeren over een gezonde leefstijl: het platform Kids Vitaal.

Prioriteit 1- Introductie van een integrale lokale aanpak vergelijkbaar met de POE-aanpak

Trekkers: Convenant overgewicht, ministerie van VWS, ministerie voor Jeugd en Gezin.

Eind 2008 hebben de twintig partners van het Convenant overgewicht besloten om op zoek te gaan naar de '7-factor'. Het Franse initiatief EPODE heeft deze 7-factor. EPODE (Ensemble, Prévenons l'Obésité

Des Enfants) biedt een effectieve geïntegreerde lokale aanpak om overgewicht bij kinderen én volwassenen terug te dringen. Via deze brede aanpak gericht op families, wordt kinderen een gezonde leefstijl aangeleerd en worden ook volwassenen bereikt.

Het Convenant overgewicht heeft een werkbezoek georganiseerd op 29 mei 2009 aan EPODE Parijs. Na het werkbezoek waren de Convenantpartners enthousiast. De bereidheid was groot om in Nederland een aanpak in te voeren, gebaseerd op de benadering van 'EPODE' en vertaald naar de Nederlandse situatie. De EPODE-aanpak heeft vier pijlers: politiek-bestuurlijk draagvlak, publiek-private samenwerking, sociale marketing en wetenschappelijk onderbouwing. Daar wordt voor Nederland een vijfde pijler - 'Verbinding van preventie en curatie' - aan toegevoegd. Het werkbezoek heeft partijen ertoe aangezet om snel stappen te nemen naar een daadwerkelijke invoering.

'Kongerden Op Gezond Gewicht' (KOGG) is de Nederlandse vertaling van EPODE. In een doorstart van het Convenant overgewicht na 2009

Maart

Overhandiging boek 'Kinderen en overgewicht'

Een eerste exemplaar van het boek 'Kinderen en overgewicht, een actieplan voor ouders' van Remy Hirasings en Monique Gouwerok wordt op 6 maart 2007 overhandigd aan de voorzitter van de stuurgroep van het Convenant overgewicht.

vormt de invoering van OGG een belangrijke rol. Het ministerie voor
Leugd en Gezin gaat actief een bijdrage leveren in samenwerking
met ConMW met het programma Gezonde Slagkracht, Go4Kids
(bedrijven die willen sponsoren), het Centrum Gezond Leven en
andere betrokken partijen.

April
Kinderen maken mega groot gezond kunstwerk

Op donderdag 19 april 2007 maken scholieren uit
Mersfoort onder het motto 'Gezond eten is geen
kunst' een megagroot gezond kunstwerk van onder
meer bloemkool, radijs, bananen, paprika's, tomaten,
prei en druiven. Na afdoop is het enorme kunstwerk
- een ludieke aftrap van de Albert Heijn Klasselunch -
aangeboden aan Paul Rosenmüller, voorzitter van het
Convenant overgewicht.

**Eerste nationale scholenactie Ga voor gezond groot
succes**

Op 25 april 2007 vindt de prijsuitreiking plaats van de
eerste nationale scholenactie Ga voor gezond. Ruim
90.000 kinderen afkomstig van 1000 basisscholen
hebben meegedaan aan dit lesprogramma. Ga voor
gezond heeft als doel gezond gedrag via basisscholen
te stimuleren en is ontwikkeld door het NIG.

Convenant overgewicht wordt Convenant Gezond Gewicht

Medio 2009 besloten de twintig Convenantpartners dat het Convenant overgewicht een vervolg moet krijgen. Tot die partners behoren ook de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Leugden en Gezin, die in hun Nota Overgewicht van 13 maart 2009 het belang van het Convenant onderstreepden. De samenwerking heeft haar vruchten afgeworpen. Alle partijen zijn ervan overtuigd dat een gezamenlijke aanpak noodzakelijk blijft om de strijd tegen overgewicht te winnen. Daarom zal op 23 november 2009 tijdens de Nationale Balans Top een Convenant Gezond Gewicht worden getekend met een looptijd van 2010 tot 2015.

Urgentie

Het 'Bude' Convenant startte in de zomer van 2005. De afgelopen jaren stonden vooral in het teken van agendasetting en bewustwording. Er is veel aandacht gegenereerd voor het thema in de media en de politiek. Niemand zal nog ontkennen dat we te maken hebben met een serieuze bedreiging van onze volksgezondheid. Er zijn in

deze periode veel acties en experimenten gestart om de stijgende trend van overgewicht en obesitas te stoppen en om te buigen. Het Convenant heeft er bewust voor gekozen om al die initiatieven van groot tot klein, een kans te geven.

Lokale integrale aanpak

Het Convenant Gezond Gewicht markeert een nieuwe fase in de strijd tegen overgewicht. De komende jaren moet de slag geslagen worden van vele losse initiatieven naar een overzichtelijk aantal effectieve, gezamenlijke interventies op lokaal niveau.

In deze periode zal de lokale integrale aanpak centraal staan, via de aanpak met de naam OGG: Ongereren Op Gezond Gewicht. Dat wil zeggen dat er samenhang komt tussen de interventies op scholen, op het werk, bij consumenten en in de vrije tijd. De ervaring van de afgelopen jaren maakt duidelijk dat een gezamenlijke aanpak van alle stakeholders op lokaal niveau echt iets uithaalt.

Mei

Krajicek & Rosenmüller dubbelen voor veilige speelruimte in de grote steden

Op 25 mei opent Richard Krajicek in Delft de 25ste RKF-playground. Hij speelt samen met Paul Rosenmüller een partijje tennis tegen de lokale wethouder en de directeur van woningbouwvereniging Vestia. Hiermee geven zij aan dat het creëren van veilige speelruimtes in de stad een belangrijke bijdrage kan leveren aan de preventie van overgewicht bij kinderen.

Overheid onderschat probleem vetzucht

Op 29 mei 2007 waarschuwt Paul Rosenmüller de politiek in een interview met de Volkskrant. Nederlanders blijven te zwaar. Vooral de overheid laat het afweten bij de aanpak van obesitas: Het bedrijfsleven neemt meer verantwoordelijkheid. In Den Haag gaat de aandacht meer uit naar roken, drugs en alcohol dan naar overgewicht, de sluipmoedenaar van deze tijd.

Juni

Overgewicht op de werkvloer

Tijdens de conferentie 'Overgewicht op Werkvloer' in juni 2007 sluiten de vakbonden FNV, CNV en MHP zich aan bij het Convenant overgewicht. De bonden geven aan dat zij zich gaan inzetten voor een grotere bewustwording op dit thema.

Week van het water

Tijdens de aftrap van de Week van het water

laten kinderen samen met de campagne '30minutenbewegen' van het NISB zien dat 'water' en 'bewegen' belangrijke elementen zijn voor een gezonde leefstijl belangrijke elementen 'water' en 'bewegen'.

Augustus

Brief 40 krachtwijken

Het Convenant overgewicht, de Richard Krajicek Foundation, NISB, Victory for Life, NOC*NSF, Alliantie

Koepelconvenant en deelconvenanten

De structuur van het Convenant Gezond Gewicht weerspiegelt de nieuwe lijn die is ingezet. Er zal gewerkt worden met deelconvenanten die zich richten op school, werk, consumentenvrije tijd en met de lokale integrale aanpak via OGG. In de deelconvenanten worden ambities en inspanningsverplichtingen opgenomen over onderwerpen als gezonde schoolkantines, een gezonde werkvloer, voorlichting en onderwijs.

De deelconvenanten worden verbonden door middel van een koepelconvenant. Hierin wordt een link gelegd met het Olympisch Plan 2028, dat beoogt te komen tot een 'Vitaal Nederland, een gezonde leefstijl van alle Nederlanders'.

Ook zijn er in het nieuwe Convenant afspraken gemaakt over goede monitoring en evaluatie. Het is immers belangrijk om te weten of de aanpak en ingezette koers effectief is of bijgesteld moet worden. Het Convenant Gezond Gewicht zal in 2010 gezamenlijk en met enthousiasme aan de slag gaan om Nederland op de kaart te zetten als een land waar hard wordt gewerkt aan de juiste

balans tussen gezonde voeding en beweging voor kinderen en volwassenen.

School en Sport, en de Johan Cruyff Foundation versturen een brief naar de veertig prachtwijken. Hierin bieden zij aan om in hun wijkaanpak aandacht te besteden aan het thema gezondheid.

September

Wat eet en beweeg ik-bus

Het Voedingscentrum en NISB hebben de handen ineen geslagen en de 'Wat eet en beweeg ik-bus' in het leven geroepen. De bus rijdt vanaf september

2007 door Nederland en kan ingezet worden ter ondersteuning van lokale activiteiten in de strijd tegen overgewicht.

6 november

Eerste Nationale Balans Top

Op 6 november presenteert het Convenant overgewicht tijdens de eerste Nationale Balans Top een pakket extra maatregelen om de groei van het aantal volwassenen en kinderen met (ernstig)

Bij de start van het Convenant overgewicht in 2005 was gemiddeld 40 procent van de volwassen Nederlanders te zwaar (BMI \geq 25) en 10 procent veel te zwaar (BMI \geq 30). Op dit moment heeft 46 procent van de volwassenen overgewicht en 11 procent obesitas. Bij kinderen is bij 14,5 procent van de jongens en 17,5 procent van de meisjes sprake van overgewicht (inclusief obesitas). Van baby's en peuters is 1 op de 7 te zwaar, terwijl dat tien jaar geleden nog 1 op de 10 was.

Voeding & beweging

- ▶ Overgewicht ontstaat als de inname van energie (eten) groter is dan de verbranding van energie (bewegen)²;
- ▶ Een van de methodes om overgewicht te bepalen is de Body Mass Index (BMI). Een BMI tussen 18 en 25 duidt op een normaal gewicht. Bij een BMI van 25 tot 30 is er sprake van matig overgewicht en bij een BMI boven de 30 is er sprake van obesitas (ernstig overgewicht);
- ▶ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen is 30 minuten matig intensief bewegen per dag voor volwassenen en 60 minuten voor kinderen. Matig intensief bewegen omvat lopen, fietsen, (stevig) wandelen, sporten, maar ook huishoudelijk- of kluswerk dat niet zittend gedaan wordt;
- ▶ Hoeveel calorieën iemand verbruikt, is afhankelijk van geslacht, leeftijd, gewicht, hoeveel hij of zij beweegt en de zwaarte van de inspanning. De energiebehoefte van mannen ligt rond de 2500 kilocalorieën per dag en voor vrouwen is dit gemiddeld 2000 kilocalorieën. Met het ouder worden, neemt de energiebehoefte af ³;
- ▶ Richtlijnen Goede Voeding (RGV) zijn voor de consument uitgewerkt in de Schijf van Vijf. Deze voeding levert globaal de vitamines, mineralen en voedingsvezels die volwassenen nodig hebben en het grootste deel van de behoefte aan eiwit, vetten en koolhydraten;
- ▶ In 2008 lag het percentage Nederlanders van 12 jaar of ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen op 56 procent, evenveel als in 2007 ⁴.

overgewicht te bestrijden. De maatregelen zijn nodig omdat het aantal te dikke mensen blijft stijgen. In 2007 heeft ruim 46 procent van de volwassenen en ruim 15 procent van de kinderen last van overgewicht. Ook worden de resultaten van een onafhankelijke evaluatie van het Convenant overgewicht gepresenteerd.

Nederlandse Hartstichting treedt toe tot Convenant overgewicht

Met de landelijke invoering van de lesmethode

Lekker Fit in het basisonderwijs is in november 2007 de Nederlandse Hartstichting toegetreden tot het Convenant overgewicht.

December

Conferentie 'Anpak overgewicht binnen de gemeente'

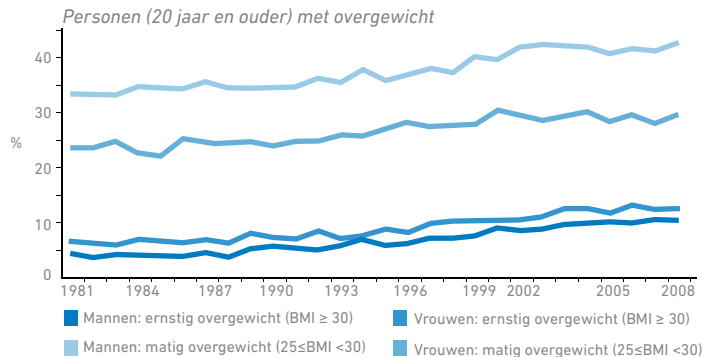
Op 6 december 2007 organiseert het Convenant overgewicht in samenwerking met het NIG² en het Congres- en Studiecentrum van de VNG voor het eerst de conferentie 'Anpak overgewicht binnen de

Trend van overgewicht

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) meldde begin 2009⁵ dat de Nederlanders in 2008 nauwelijks gezonder zijn gaan leven. Het verloop van de overgewicht-problematiek verloopt schommelend. Uit de cijfers van het CBS kan voorzichtig geconcludeerd worden dat het percentage volwassenen met overgewicht sinds 2000 stabiliseert. Het percentage obesitas blijft gestaag verder stijgen⁶.

Overgewicht in cijfers

- ▶ Ongeveer de helft van alle Nederlandse volwassenen heeft overgewicht: 51 procent van de mannen en 40 procent van de vrouwen van twintig jaar en ouder. Bij 10 procent van de mannen en 12 procent van de vrouwen is sprake van ernstig overgewicht⁷;
- ▶ Bij kinderen is bij 14,5 procent van de jongens en 17,5 procent van de meisjes sprake van overgewicht⁸;
- ▶ 1 op de 7 baby's en peuters is te zwaar, terwijl dat tien jaar

Bron: CBS

- geleden nog 1 op de 10 was⁹;
- ▶ Van alle 65-plussers in Nederland heeft momenteel 56,9 procent overgewicht (1,3 miljoen) en bij 14,4 procent (0,3 miljoen) is zelfs sprake van ernstig overgewicht. Door de toenemende vergrijzing komen er in de toekomst nog meer ouderen met obesitas.

gemeente'. Medewerkers van GGD'en en gemeenten uit heel Nederland doen informatie op en wisselen kennis uit. Daarnaast zijn vertegenwoordigers van landelijke organisaties aanwezig.

Landelijke richtlijn diagnostiek en behandeling obesitas bij volwassenen en kinderen

Het Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg CBO heeft een landelijk gedragen richtlijn ontwikkeld, waar alle artsen en therapeuten die te maken hebben met

patiënten met obesitas, handvatten kunnen vinden voor diagnostiek en behandeling.

2008

Januari

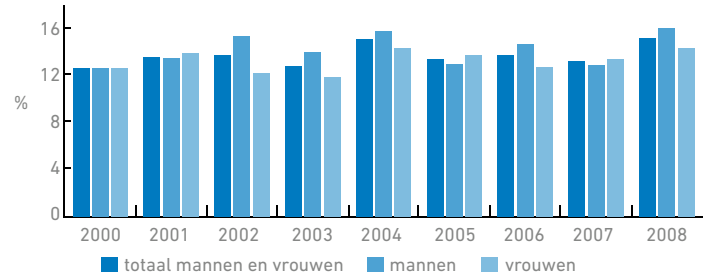
Campagne Werkfruit

Op 30 januari start Paul Rosenmöller de campagne Werkfruit van het GroentenFruit Bureau. De campagne wil de beschikbaarheid van groente en fruit op de werkplek vergroten en zo bijdragen aan de gezondheid

Overgewicht & omgeving

- ▶ Tien procent van de peuters heeft al een televisie op de eigen speelgelegenheden in hun directe omgeving. Het aanleggen van Gezonde Playgrounds biedt hiervoor een oplossing;
- ▶ Het uitbreiden van het automatenassortiment op scholen met gezonde producten verdubbelt de consumptie hiervan ¹¹;
- ▶ Werknemers die voldoende en op een verantwoorde manier bewegen zijn gezonder, fitter en hebben minder kans op overgewicht. Bovendien verzuimen sportende werknemers minder vaak dan hun niet sportende collega's ¹²;
- ▶ De meeste schoollocaties uit het voortgezet onderwijs verzorgen wekelijks drie à vier lesuren lichamelijke opvoeding in de onderbouw en één à twee lesuren in de bovenbouw ¹³.

Leefstijl: overgewicht (jongeren 2 tot 25 jaar)

Bron: CBS

Internationale ontwikkelingen

- ▶ Ook wereldwijd is overgewicht een explosief groeiend probleem. Er zijn 400 miljoen volwassenen wereldwijd die obees zijn en 1.6 miljard mensen hebben overgewicht. Er zijn 155 miljoen kinderen aan overgewicht, inclusief 30-45 miljoen obese kinderen ¹⁴;

van werknemers.

Eerste Nationale Gezondheidsbeurs in Nederland

Op 25 januari 2008 opent Hans Stam, directeur van de Nederlandse Hartstichting en lid van de stuurgroep Convenant overgewicht, de nieuwe beurs Gezond Leven 2008.

Maart

Krajicek en NISB ontwikkelen Gezonde Playgrounds
De Richard Krajicek Foundation (RKF) en het NISB gaan samen met het Convenant overgewicht een nieuwe aanpak voor speelruimte in de grote steden ontwikkelen: de Gezonde Playground. Gezonde Playgrounds zijn speel- en sportplekken, die zo zijn ingericht dat zij uitnodigen om er samen met anderen veel tijd door te brengen en veel te bewegen.

April

Diëteverzuim door overgewicht kost 600 miljoen

Diëteverzuim door te zware werknemers kost jaarlijks 600 miljoen euro. Daarvan komt het grootste gedeelte voor rekening van mensen die lijden aan ernstig overgewicht (ruim 400 miljoen). Dat blijkt uit cijfers die minister [Wb Klink](#) (Volksgezondheid), Paul Rosenm ller en [Johan Polder](#) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) op een rij hebben gezet voor een artikel in het

economenvakblad ESB.

Expertmeeting Energytour: Jongeren willen altijd wel bewegen'

'Bestrijd bewegingsarmoede onder jongeren door ze meer mogelijkheden te bieden om te sporten en te bewegen, op school en daar buiten. En zorg dat het leuk, uitdagend, veilig en gezellig is om mee te doen, door jongeren te betrekken bij de opzet van activiteiten.' Dat is de conclusie uit het debat dat

- ▶ In de Verenigde Staten zorgen aan obesitas gerelateerde ziektes voor bijna 10 procent van alle medische uitgaven. Het gaat om een bedrag van 147 miljard dollar;
- ▶ Vergeleken met andere EU-landen hebben relatief weinig Nederlanders ernstig overgewicht. Wat betreft matig overgewicht neemt Nederland een middenpositie in;
- ▶ Gebrek aan beweging is een groot risico voor ziektes als obesitas. Jaarlijks overlijden wereldwijd 2,6 miljoen mensen aan de gevolgen van overgewicht ¹⁵;
- ▶ In Europa heeft één op de vier kinderen overgewicht.

- 1 BMI staat voor Body Mass Index. Deze wordt berekend door het gewicht (in kilo's) te delen door de lengte (in meters) in het kwadraat.
- 2 RIVM, 2009. Overgewicht. www.rivm.nl. Geraadpleegd op 29 juli 2009
- 3 Voedingscentrum, 2009. Energie en eten. www.voedingscentrum.nl. Geraadpleegd op 29 juli 2009
- 4 CBS, 2009. Verbetering gezonde leefstijl stagneert.
- 5 CBS, 2009. Verbetering gezonde leefstijl stagneert.
- 6 ministerie van VWS, 2009. Nota Overgewicht.
- 7 RIVM, 2009. Lichaamsgewicht. www.rivm.nl Geraadpleegd op 29 juli 2009
- 8 Van den Hurk, 2007.
- 9 TNO, 2008. Kansen voor preventie overgewicht bij jonge kinderen.
- 10 TNO, 2008. Kansen voor preventie overgewicht bij jonge kinderen.
- 11 TNO et al, 2008. Automatisch gezonder
- 12 TNO, 2008. Meer bewegen op het werk.
- 13 RIVM; Middelbeek et al., 2007. Overgewichtpreventie in het voortgezet onderwijs: het landelijke en regionale beeld.
- 14 World Heart Foundation, 2009. Facts and Figures. <http://www.world-heart-federation.org>. Geraadpleegd op 29 juli 2009
- 15 WHO, 2008.

vertegenwoordigers van het Convenant overgewicht en leerlingen van het Overbosch College in Den Haag voeren over de Dubbel30 Energytour.

Partnerschap Overgewicht van Start

Op initiatief van het ministerie van VWS start op 15 april 2008 het Partnerschap Overgewicht Nederland (PON). Het partnerschap is bedoeld om een groot aantal partijen samen te laten werken, dat betrokken is bij de zorg voor mensen met overgewicht en

obesitas. Het Convenant overgewicht werkt nauw samen met het PON.

Paul Rosenmüller rent voor Leugdsportfonds

Paul Rosenmüller loopt op 13 april 2008 samen met Prins Pieter Christiaan van Oranje de Rotterdam Marathon. Centraal tijdens dit evenement stond het goede doel: het Leugdsportfonds. Dit is een project dat kinderen uit gezinnen die van een uitkering leven, de kans geeft om lid te worden van een sportvereniging.

De Convenantpartners en hun leden voeren een groot aantal projecten uit. De projecten zijn verdeeld over vijf terreinen: School, Thuis, Werk, Consument en Recreatie, en Kennis delen en Voorlichting.

Gezonde kinderen en jongeren

De Convenantpartners leggen veel nadruk op het organiseren van activiteiten in en rond school. De school is een belangrijke plek in het leven van kinderen en jongeren. Hier kun je ze bereiken. Een gezond beweeg- en voedingsgedrag draagt niet alleen bij aan de preventie van overgewicht, maar ook aan een betere concentratie. Het is aannemelijk dat dit leidt tot een betere prestatie. Het is belangrijk om het thema gezondheid in de lesprogramma's te integreren.

1. Gezonde schoolkantine

Het project de Gezonde Schoolkantine is uitgewerkt in de Stimuleringsprijs Gezonde Schoolkantine van het Voedingscentrum Nederland. Het doel is om 75 nieuwe scholen in het voortgezet onderwijs te vinden die zich in het schooljaar 2009-2010 inzetten

voor een gezondere keuze in de kantine. Het bedrijfsleven gaat een actieve bijdrage leveren, gericht op de kleine cateraars.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland, Veneca, VIDA, GroentenFruit Bureau, VO-Raad, FNLI en Vewin
Planning: Prijzuitreiking vindt plaats in mei 2010

TEN2s en TEN2

De Stichting Waterwijs plaatst in samenwerking met de drinkwaterbedrijven wateroplaadpunten - TEN2s - op middelbare scholen en ROC's. Tegen betaling van een symbolisch bedrag (10 cent) kunnen scholieren waterflessjes bijvullen. In 2008 heeft de Stichting Waterwijs de TEN2 geïntroduceerd. Een kleinere versie van de TEN2, speciaal bedoeld voor basisscholen. De TEN2 bevat een beeldscherm voor maatschappelijke reclames, schoolroosters en zelfgemaakte filmpjes.

Betrokken partijen: Vewin en Stichting Waterwijs
Planning: Doorlopend
www.stichtingwaterwijs.nl

Nederlandse attractieparken zetten zich in voor gezonde voeding

Staatssecretaris van Economische Zaken Frank Heemskerk, Paul Rosenmüller en Piet de Vries, algemeen directeur Keukenhof, geven op 5 april in Keukenhof het startsein voor de FrissFruitletcampagne 2008 van het GroentenFruit Bureau. Volgens Paul Rosenmüller en Frank Heemskerk is de campagne een mooie stap naar een gezonder aanbod in attractieparken.

Juni
Project Lekker Fit2e" actief bij basisschoolkinderen in Rotterdam die meedoen met Lekker Fit2 hebben minder last van overgewicht. Uit onderzoek blijkt dat overgewicht bij basisschoolkinderen uit de middenbouw met 4,6 procent is gestegen. Bij dezelfde groep die meedoet met Lekker Fit2steeg het overgewicht maar met 1,1 procent. Daarnaast zijn zij slanker en hebben een beter uithoudingsvermogen.

Wethouder Leonard Geluk maakt deze resultaten bekend op 27 juni 2008.

Juli
Voedingsnota: Kabinet wil gezonde voedselkeuze makkelijker maken

Het kabinet wil dat het voor consumenten makkelijker wordt te kiezen voor een gezonde leefstijl. Gezonde voeding is daarvan een belangrijk onderdeel. De overheid gaat hierbij uit van de eigen

- . Automaat als communicatiemiddel

Dankzij technologische ontwikkelingen worden automaten steeds vaker ingezet als communicatiemiddel richting de consument. Vida gaat de automaat daarvoor inzetten. Zo wordt de consument rechtstreeks geïnformeerd over het belang van link bewegen, het dagelijkse calorieverbruik en over het aantal calorieën van de producten. Vida wil dat de consument bewust en weloverwogen zijn keuzes maakt en geniet van zijn eten en drinken.

Betrokken partijen: Vida

Planning: Doorlopend

2. Gedragscode verantwoord consumeren

De Gedragscode verantwoord consumeren beschrijft de maatregelen die Vida in het kader van verantwoord consumeren neemt. In de nabije toekomst wil de vendingbranche producten met meer dan 300 kcal uit het assortiment van scholen weren en elk verkooppunt en alle producten op scholen van informatie over de voedingswaarde voorzien.

verantwoordelijkheid van mensen, producenten en maatschappelijke instellingen zoals scholen, werkgevers, etc.

15 september

Symposium: 'Automatisch gezonder'

Het aanbieden van gezonde producten met weinig calorieën in de snoep- en frisdrankautomaten stimuleert scholieren te kiezen voor een gezond tussendoortje. Dit blijkt uit onderzoek van TNO, NIG

Betrokken partijen: Vida

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Actie wordt eind 2009 geëvalueerd

2. Rotterdam Lekker - it

Lekker Fit is het Rotterdamse project voor het basisonderwijs dat er voor moet zorgen dat gezond gedrag weer normaal wordt. Een belangrijk onderdeel van het project is het plaatsen van een gymleraar nieuwe stijl (vakleerkracht). Hij of zij verzorgt reguliere bewegingslessen en zorgt voor een breed aanbod aan andere beweegactiviteiten (clinics e.d.). Hierdoor krijgen kinderen op de Lekker Fit-scholen drie tot vijf keer per week professioneel gymles. Naast deze winst in kwantiteit van beweegmomenten zorgt de terugkeer van de vakleerkracht voor een kwalitatieve impuls.

Het project Lekker Fit omvat echter veel meer dan de inzet op de kwaliteit en kwantiteit van bewegen. In het totaalpakket zitten ook lessen over gezonde voeding (Lespakket Lekker Fit) en voldoende beweging. De GGD verzorgt voorlichting aan ouders. De Fitmeter is

en het Voedingscentrum op bijna dertig middelbare scholen dat is gepresenteerd op het symposium 'Automatisch gezonder'.

Beweegrede

Op 15 september 2008, de dag voor Prinsjesdag, biedt Clémence Ross, namens dertig landelijke organisaties (waaronder het Convenant overgewicht) een 'Miljoenenbesparende Nota' aan in de vorm van het welbekende houten ko'tertje aan minister-president

.....

een leerlingvolgsysteem dat onder andere wordt gebruikt om de kinderen met overgewicht te traceren, zodat de GGD deze groep via het overbruggingsplan kan doorverwijzen naar een diëtist.

Betrokken partijen: Gemeente Rotterdam, Gemeente Utrecht, ministerie van VWS, Nederlandse Hartstichting, Rotterdam Sportsupport, Rotterdam Topsport.

Planning: In schooljaar 2009/2010 is 50 procent van de Rotterdamse basisscholen (88 scholen) Lekker Fit!

Evaluatie: De GGD Rotterdam Rijnmond voerde een studie uit naar het effect van Lekker Fit! Dit onderzoek toonde aan dat Lekker Fit! effectief is. In de Lekker Fit!-scholen nam overgewicht maar met 1,1 procent toe t.o.v. 4,6 procent in de controlescholen. Ook waren deze kinderen slanker en hadden zij een beter uithoudingsvermogen.

www.rotterdamlekkerfit.nl

Rotterdam Schooldiëtist Overbruggingsplan

Een groot deel van de kinderen op de Lekker Fit!-scholen heeft te kampen met overgewicht. Met de inzet van diëtisten op Lekker Fit!

scholen wordt een gedragsverandering beoogd binnen gezinnen met kinderen met overgewicht. Het screenen van de kinderen op overgewicht gebeurt op basis van BMI-gegevens van de Eurofittest. De ouders van kinderen met een te hoog BMI worden met hun kind door de school uitgenodigd voor een eerste consult op school.

Betrokken partijen: Gemeente Rotterdam, G4, diëtisten en scholen.

Planning: In schooljaar 2009/2010 krijgen 60 Lekker Fit!-scholen de gelegenheid om een diëtiste in te zetten.

Evaluatie: Op 25 Lekker Fit!-scholen is met succes een diëtist ingezet. Het project 'De Schooldiëtist' geniet veel draagvlak. Bij de deelnemende kinderen zijn gunstige veranderingen te zien in de ontwikkeling van BMI en middelomvang. Belangrijke voorwaarden voor succes blijken een goede communicatie tussen school en schooldiëtist, een duidelijke profilering van de schooldiëtist op school en een persoonlijke benadering van ouders door de school. Investering in voorgenoemde aspecten is van groot belang om het project verder te verbeteren.

Balkenende en staatssecretaris Bussemaker (VWS). De directeur van NISB maakt in een 'Beweegrede' bekend dat de Nederlandse overheid honderden miljoenen kan besparen én Nederland weer in de top-3 van gezondste Europese landen kan terugbrengen.

dopteer een Kok' groot succes

Naar aanleiding van het succes van vorig jaar, wordt dit jaar opnieuw door een aantal scholen een professionele kok gadopteerd. De aftrap van

De 'dopteer een Kok' vindt plaats in de Week van de Smaak op 22 september. Paul Rosenmöller en Sascha Baggerman, gedeputeerde van de provincie Noord-Holland (eugd,org, Welzijn, Cultuur en Sport) verrichten de opening.

Keep on cycling

Er lopen veel initiatieven om het overgewicht bij kinderen aan te pakken in Engeland. Maar het is maar sterk de vraag of de Engelsen hun plaats bij de

koplopers van Europese landen met het meeste

overgewicht, op korte termijn zien veranderen. Dat is een van de conclusies na twee intensieve dagen Londen, een studiereis van partners van het Convenant overgewicht en een aantal andere betrokkenen.

Oktober

CBL: revolutie voltrekt zich in het schap

Op 7 oktober 2008 biedt het Centraal Bureau

Levensmiddelenhandel (CBL) het zichtboek GEOND aan de voorzitter en de leden van de Vaste Kamercommissie van VWS aan. Met aansprekende voorbeelden laat het zichtboek zien hoe supermarkten werken aan een gezonder Nederland.

Voedingscentrum: Symposium Gezonder Kant en Klaar

Het Voedingscentrum organiseert in overleg met het CBL op 29 oktober voor supermarktorganisaties,

2. Rotterdam Lekker –it VO

Voor Rotterdamse scholen in het voortgezet onderwijs is een variatie op Lekker Fit opgezet. Door beweeglessen, theorielessen over een gezonde leefstijl en het signaleren en terugkoppelen van geconstateerd overgewicht, wordt gezonde voeding en beweging onder Rotterdamse leerlingen in het voortgezet onderwijs bevorderd. Alle deelnemende scholen doen ook mee in het project de Gezonde Schoolkantine.

Betrokken partijen: Gemeente Rotterdam

Planning: In het schooljaar 2009/2010 doen 22 scholen in Rotterdam mee aan Lekker Fit! VO.

2. Rotterdam Conventie Rotterdam Lekker –it

Een voorbeeld van publiek-private samenwerking is het Conventie Rotterdam Lekker Fit. Een samenwerking tussen de gemeente Rotterdam en een aantal organisaties uit verschillende werkvelden in de regio Rotterdam. Uitgangspunt is dat de organisaties participeren vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en een

concrete bijdrage leveren aan projecten.

Betrokken partij: Gemeente Rotterdam, lokale en nationale bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Planning: In 2010 hebben een groot aantal maatschappelijke organisaties of bedrijven het Conventie Rotterdam Lekker Fit ondertekend en een concrete bijdrage geleverd.

3. Rotterdam Voeding en bewegen op alle scholen

De onderwijsprojecten Lekker Fit en Lekker Fit VO bedienen een belangrijk deel van de scholen in Rotterdam, maar niet alle scholen. Bij de selectie van de scholen voor deze programma's wordt onder andere rekening gehouden met de Sociaal Economische Status (SES) van het gebied. Daarom worden door Rotterdam Lekker Fit beweging-, voeding- en leefstijlinterventies ingezet die voor alle scholen beschikbaar zijn. Voorbeelden zijn: clinics, beweegactiviteiten tijdens schoolvakanties, een groot sportfestijn, The Final en een gezonde schoolkantine op scholen voor voortgezet onderwijs.

Planning: Doorlopend

fabrikanten, wetenschappers en voedingskundigen, het symposium Gezonder Klant en Klaar. Verschillende sprekers buigen zich over de vraag hoe kant-en-klarmaaltijden gezonder kunnen worden bereid. Daarnaast vindt er een groot aantal interactieve workshops plaats.

6 november

Meer ambitie nodig bij kabinet en bedrijfsleven

Op 6 november 2008 roept Paul Rosenmöller het kabinet en bedrijven op om meer ambitie te tonen bij de preventie van overgewicht. Er zijn voldoende programma's en methoden ontwikkeld om de gezonde keuze te bevorderen. Die moeten nu landelijk opgepakt en verspreid worden met brede steun vanuit het kabinet en het bedrijfsleven. Idus de voorzitter van het Conventie overgewicht bij de presentatie van

1'. Rotterdamse gezond en duurzaam

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van de klimaatdiscussie. De discussies over klimaat en overgewicht hebben veel overlap. Een groot deel van de boodschap van het actieprogramma Rotterdam Lekker Fit draagt bij aan een beter milieu: pak meer de fiets dan de auto, en eet als het even kan onbespoten groenten. De gemeente heeft kennis, kunde en kant en klare producten op het gebied van duurzaamheid en gezonde voeding. Bijvoorbeeld de ontwikkeling en vervaardiging van twee energiefietsen die zijn in te zetten op scholen bij wijkactiviteiten, kooklessen als brede schoolactiviteit, ontwikkeling van leskisten over gezonde en duurzame voeding en een koppeling van schooltuinieren met Lekker Fit

Planning: Project loopt tot eind 2010

11. Lekker fit

Lekker fit is een lesmethode voor alle groepen van de basisschool van Jump, het jeugdfonds van de Nederlandse Hartstichting en Noordho Uitgevers. Doel is om overgewicht bij kinderen te voorko-

men en hen meer te laten bewegen.

Circa 550 scholen gebruiken de lesmethode.

Betrokken partijen: Nederlandse Hartstichting, G4, ministerie van OCW, ministerie van VWS, Nederlandse Vereniging van Diëtisten en NOC*NSF.

Planning: Gestart in het najaar van 2007

Evaluatie: Het effect en het proces worden geëvalueerd.

www.lekkerfitopschool.nl

12. Pilot Lekker –it op islamitische scholen

In najaar 2009 is op twee islamitische scholen gestart met het opzetten, evalueren en uitvoeren van het lespakket Lekker Fit. De invoering van het lespakket wordt begeleid door de Hartstichting en de ISBO, de koepelorganisatie van de islamitische scholen. Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met lokale partijen als de gemeente en de GGD.

Betrokken partijen: JUMP, ISBO en islamitische scholen.

Evaluatie: De pilot wordt geëvalueerd en bij een positief resultaat heeft

het jaarverslag Energie in Balans 2008.

Eerste SuperShopper-rondleiding in de supermarkt van start

Samen met minister Verburg en directeur-generaal De Goeij van het ministerie van Volksgezondheid lanceren CBL-directievoorzitter Theo Roos en Yvonne van Sluys, directeur van het Voedingscentrum Nederland, op 11 november 2008 de supermarktrondleiding 'SuperShopper' in C1000 Seghwaert in Doetmermeer.

SuperShopper is een project van het Voedingscentrum waarmee kinderen van groep 7 en 8 kennis bijgebracht wordt over gezonde producten en een gezond eetpatroon.

FNLI lanceert online zichtboek 2008

Op 19 november 2008 lanceert FNLI het online zichtboek 2008. In de fabriek van Bakkersland Tilburg West onthult topjudoka en sportdiëtiste Danielle Vriezema het online zichtboek 2008.

de ISBO de wens om Lekker fit! ook op de andere 44 islamitische basisscholen in te voeren.

1- . Ondersteuning **Utrechtse basisscholen**

In Utrechtse aandachtswijken worden basisscholen gestimuleerd om structureel aandacht te besteden aan gezonde voeding en bewegen. Als basis wordt het lesmateriaal van Lekker Fit aangeboden. In de aandachtswijken is er sprake van persoonlijke ondersteuning.

Betrokken partijen: G4, ministerie van VWS, ministerie van OCW, Nederlandse Hartstichting, Nederlandse Vereniging van Diëtisten, in samenwerking met partners in de wijken.

Planning: In 2011 moeten vijftig van de zeventig Utrechtse aandachtsscholen aandacht hebben voor gezonde voeding en bewegen en daar (structureel) activiteiten voor organiseren.

Evaluatie: Het project wordt gemonitord.

10. **Stimuleren beweeginitiatieven**

Hoewel de levensmiddelenindustrie zich niet primair richt op beweging en sport, wil zij een bijdrage leveren door initiatieven van bijvoorbeeld scholen en sportverenigingen te stimuleren.

Betrokken partijen: FNLI, ministerie van OCW, ministerie van VWS, NOC*NSF, NISB en scholen

Planning: Doorlopend

10. **Programma Gezond Gewicht in Haag**

Doelstelling is dat meer kinderen een gezond gewicht krijgen. Het programma heeft drie kernpunten: tijdig signaleren van overgewicht, begeleiden van kinderen met overgewicht, en collectieve preventie van overgewicht. Signalering en begeleiding wordt gedaan door de Jeugd Gezondheidszorg en vakleerkrachten op scholen.

Betrokken partijen: Gemeente Den Haag, G4, JGZ, Nederlandse Vereniging van Diëtisten en diverse andere externe partijen.

Planning: Het project loopt in ieder geval tot eind 2009. Voor het vervolg wil de gemeente Den Haag een beroep doen op de Gezond in de stad-

December

Gemeentekonferentie integreert beleidsterreinen bij aanpak overgewicht

Op dinsdag 25 november vindt de Gemeentekonferentie 2008 plaats. De conferentie, georganiseerd door het Congres- en Studiecentrum van de VNG, het NIG en het Convenant overgewicht, is een vervolg op de succesvolle conferentie van 2007 en heeft als thema 'Preventie van overgewicht in de gemeente'.

2009

Januari

Werkbezoek geeft inzicht in gezonde schoolkantine

Op maandag 12 januari gaat Paul Rosenmöller met een grote delegatie van het Convenant overgewicht op bezoek bij twee gezonde schoolkantines in Den Haag. Onder de deelnemers staatssecretaris van Onderwijs, Marja van Bijsterveldt, de voorzitter van de VO-raad Sjoerd Slagter, de voorzitter van de ISBO, Yusuf Altuntas en een afvaardiging vanuit de stuurgroep

centralisatie-uitkering. Daarvoor is in september 2009 een aanvraag bij VWS ingediend.

Evaluatie: TNO evalueert de begeleiding van kinderen met overgewicht.

1. Programma Gezond Gewicht Utrecht

Net als de gemeente Den Haag brengt de gemeente Utrecht samen met diverse partners in de stad het onderwerp gezonde voeding en bewegen onder de aandacht. Doelstelling is het keren van de trend van het toenemend percentage overgewicht onder de bewoners van de Utrechtse aandachtswijken. Het programma zet in op drie pijlers: collectieve preventie, vroegsignalering bij jeugd en een laagdrempelige begeleidingsaanbod voor kinderen met overgewicht.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht (regie bij GG & GD, samenwerking met diverse gemeentelijke afdelingen), G4 en Agis Zorgverzekeringen. Daarnaast zijn diverse externe partijen vertegenwoordigd in een stedelijke werkgroep.

Planning: De start was in 2007. Het programma loopt in ieder geval tot

eind 2010, in afwachting van een nieuwe collegeperiode.

Evaluatie: Het programma wordt gemonitord. De grotere deelprojecten worden afzonderlijk geëvalueerd.

1. Gezond gewicht Overvecht

In de Utrechtse wijk Overvecht loopt het community project Gezond Gewicht Overvecht, met als doel het terugdringen van overgewicht onder 0-19 jarigen in de wijk. Activiteiten worden geïmplementeerd in het reguliere beleid van de partners.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht, Aveant (thuiszorg) en Cumulus Welzijn

Planning: Het project loopt sinds 2005 en wordt voortgezet tot 2010.

Evaluatie: wordt uitgevoerd door registratie en monitoring van het proces en het bereik.

1. Overbruggingsplan in Utrecht

Op basis van het Overbruggingsplan Overgewicht krijgen kinderen met overgewicht (en hun ouders) in de vier Utrechtse aandachts-

van het Convenant. Tevens zijn medewerkers van de GGD Den Haag en Haagse politici aanwezig bij het bezoek.

Tweede stimuleringsprijs Gezonde schoolkantine uitgereikt

Vijf middelbare scholen zijn genomineerd voor de Stimuleringsprijs De Gezonde Schoolkantine 2008-2009 van het Voedingscentrum. De Stimuleringsprijs is bedoeld voor de scholen die de meeste vooruitgang

wijken individuele ondersteuning van de jeugdverpleegkundige GGD aangeboden.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht (JGZ), G4, ministerie van VWS, Nederlandse Vereniging van Diëtisten en Agis Zorgverzekeringen
Planning: Project is gestart in 2007 en loopt tot 2010.

Evaluatie: wordt uitgevoerd door middel van registratie en monitoring van het proces en de effecten.

1' . JUMP in Amsterdam

Op zestig Amsterdamse achterstandsscholen loopt het UMP-in programma: een succesvolle lokale integrale aanpak voor overgewichtpreventie voor het basisonderwijs. Centraal staat intensieve samenwerking tussen de sectoren sport, zorg, onderwijs en welzijn. Het UMP-in programma wordt sinds 2002 uitgevoerd en is door de jaren heen op basis van evaluaties steeds verder verbeterd. Inmiddels is aangetoond dat kinderen door het programma meer gaan bewegen. In 2008 heeft het programma een certificaat gekregen van het Centrum Gezond Leven van het RIVM. De basisonderdelen

van UMP-in zijn:

- ▶ leerlingvolgsysteem: geeft inzicht in BMI, motorische ontwikkeling en sportdeelname van leerlingen;
- ▶ UMP-in schoolsportclubs: extra sport tijdens en na schooltijd;
- ▶ Ouderverlichting;
- ▶ Lesmateriaal Bewegen doe je zo
De klas beweegt (bewegingstussendoortjes tijdens de les);
- ▶ Org (doorverwijzen van kinderen en ouders met motorische problemen en overgewicht).

Betrokken partijen: G4-Amsterdam. JUMP-in wordt vanuit de GGD Amsterdam samen met de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Sportstimulering uitgevoerd. Op lokaal niveau wordt samengewerkt met verschillende partners uit de sectoren sport, zorg, onderwijs en welzijn

Planning: 01-09-2002 t/m 30-09-2012

Evaluatie: Tweejarige effect- en procesevaluatie met interventie en controle van scholen. Uitkomsten: Leerlingen gaan meer bewegen.

hebben geboekt bij het gezonder maken van het aanbod in de kantine. Op 27 januari 2009 reikt jurylid en Tweede Kamerlid Mirjam Sterk deze prijs uit aan het Gomarus College te Assen.

–ebruari

Eetplezier Bewegiekriebels

Ouders en kinderen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen maken zaterdag 14 februari voor het eerst kennis met de workshop Eetplezier

Bewegiekriebels. Het is een workshop die kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voorscholen kunnen inzetten om ouders bewust te maken van hun rol bij een gezonde opvoeding van hun kinderen. De workshop van het Voedingscentrum en NISB wordt gelanceerd tijdens een feestelijk programma in de Mevlana Moskee in Rotterdam.

Maart
Kabinetsnota Overgewicht pleit voor integrale aanpak

Overgewicht raakt de volksgezondheid, zowel in Nederland als op wereldschaal. De maatschappelijke gevolgen liggen onder andere in de sfeer van verminderde productiviteit, uitval en verzuim. Het kabinet wil een aanpak die de inzet van veel instanties vraagt om deze ontwikkeling tegen te gaan.' Dus de nota Overgewicht die minister Klink van VWS, minister

Rouvoet voor Jeugd en Gezin en staatssecretaris Bussemaker van VWS aan de Tweede Kamer sturen.

April
Basisschool St. Christo" el uit Alst wint tiende Heart Dance Ward

Op 21 april 2009 is de finale van de tiende Heart Dance Ward, de danswedstrijd voor de groepen 7 en 8 van de basisschool. De winnaars zijn de leerlingen van groep 8 van de St Christo" elschool uit Alst-Waalre.

1. Schooldiëtist

De Nederlandse Vereniging van Diëtisten voert een pilot uit waarin wordt onderzocht of de inzet van een schooldiëtist een bijdrage kan leveren aan de preventie van overgewicht bij basisscholieren. Op vijf scholen worden kinderen gescreend op voedingsgewoonten, lengte en gewicht. Risicokinderen worden met hun ouders uitgenodigd voor een gesprek, waarna eventueel behandeling volgt. Er is een inlooppreekuur van een diëtist om alle ouders gelegenheid te geven hun vragen over de voeding van hun kind te stellen. Naast overgewicht kan men ook met andere voedingsproblematiek terecht. Voor de pilot is door TNO een vragenlijst ontwikkeld. TNO zal ook de resultaten analyseren. De inzet van een diëtist is ook mogelijk via de GGD, door op ouderavonden informatie te geven, door het geven van voedingslessen of in de begeleiding van leerkrachten bij voedingslessen.

Betrokken partij: Nederlandse Vereniging van Diëtisten, TNO en scholen

Planning: de pilot wordt momenteel uitgevoerd.

Dit landelijke dansspektakel wordt georganiseerd door @ump, het jeugdfonds van de Nederlandse Hartstichting. @ump organiseert de Heart Dance @ward om kinderen in beweging te brengen en te wijzen op het belang van gezond leven.

De sportiefste basisschool staat in Rotterdam

Op 24 april 2009 wordt sportiefste basisschool van Nederland gekozen. De verkiezing is voor de derde keer georganiseerd door de KVLO, de

1. Dubbel- Energietour

De Dubbel30 Energietour wordt wegens succes uitgebreid en zal het komende jaar langs 53 vmbo-scholen gaan. Naast een gratis sportieve clinic krijgen deelnemende scholen onder meer beweegpaspoorten, T-shirts, een beweegkist en actiemappen.

Betrokken partijen: NISB, Ali B en (leden van) het Convenant overgewicht.

Planning: de nieuwe tour loopt tot medio 2010.

www.dubbel30.nl

2. Pilotproject Gezonde Schoolkantine en Gezond Schoolbeleid in Utrecht

Vier Utrechtse scholen uit het voortgezet onderwijs krijgen ondersteuning van de gemeente Utrecht om in hun kantine te komen tot een gezond aanbod en daarnaast een plan van aanpak op te stellen waarbij zowel binnen als buiten de lessen (structureel) aandacht is voor een gezonde leefstijl.

Betrokken partijen: G4, ministerie van VWS, ministerie van OCW,

belangenvereniging van leraren lichamelijke opvoeding, in samenwerking met NOC@NSF. Winnaar is De Catamaran uit Rotterdam. Op de sportiefste school krijgen alle kinderen drie keer per week gymles en daarnaast is er een gevarieerd aanbod van beweging buiten schooltijd.

Mei

The Dutch approach

Tijdens het internationaal congres over obesitas van

Bureau Schoolpartners en het Voedingscentrum Nederland

Planning: De ondersteuning loopt nog tot eind 2009.

Evaluatie: Monitoring vindt plaats. Resultaten worden na afloop geëvalueerd.

2.1. Beleidskader Sport, Beweging en Onderwijs

In vervolg op de Alliantie School en Sport hebben de ministeries VWS en OCW in oktober 2008 het Beleidskader Sport, Beweging en Onderwijs uitgebracht. Met dit beleidskader wordt in de periode 2009 tot 2011 gestreefd naar meer sportdeelname en beweging door de schoolgaande jeugd. Hiervoor wordt 28 miljoen euro beschikbaar gesteld. Alleen een sterke samenwerking tussen sport, onderwijs en andere partners, zoals de naschoolse opvang en gemeenten, zal leiden tot meer sport en beweging voor en door de jeugd. Vervolgens wordt er ook een bijdrage geleverd aan de doelen van het kabinet op het gebied van overgewicht, schooluitval en talentontwikkeling. Er is een platform opgericht om gemeenten, scholen en sportverenigingen te stimuleren en te ondersteunen.

Betrokken partijen: ministerie van OCW, ministerie van VWS, SLO, TNO, VNG, NISB, PO-Raad, VO-Raad, MBO-Raad, NOC*NSF, MO Groep Kinderopvang, De Branchevereniging ondernemers in de Kinderopvang, ALODO, Foundation, KVLO, InnoSportNL, Gehandicaptensport Nederland, Mullier Instituut, Stichting LOOT.

Planning: De looptijd van het beleidskader Sport, Beweging en Onderwijs is van 2009-2011.

2.2. Mission Olympic - The City & The School - final

Mission Olympic - The City is een mobiele sportstad, speciaal voor jongeren tussen de 12 en 19 jaar oud. The City tovert steden in heel Nederland om tot een grote Olympisch sportstad. The School Final is een Olympische sportdag voor jongeren tussen de 12 en 19 jaar. Tijdens dit evenement nemen verschillende scholen uit heel Nederland het tegen elkaar op in spannende finales.

Betrokken partijen: NOC*NSF en Coca Cola, KVLO, sportbonden, scholen en gemeenten.

Planning: Jaarlijks terugkerend

6 tot 9 mei 2009 in Amsterdam hebben de partijen Partnerschap Overgewicht Nederland, Kenniscentrum Overgewicht en het Convenant overgewicht een gezamenlijke poster gepresenteerd waarbij de samenhang tussen de drie partijen wordt toegelicht onder de noemer: Tackling the problem of overweight and obesity: the Dutch approach.

Op weg naar EPODE (Parijs-Nederland)

EPODE (Ensemble, Prévenons l'Obésité Des Enfants)

biedt een effectieve geïntegreerde lokale aanpak om overgewicht bij kinderen én volwassenen terug te dringen. Via deze brede aanpak gericht op families, wordt kinderen een gezonde leefstijl aangeleerd en worden ook volwassenen bereikt. Het is zaak deze aanpak snel in Nederland te introduceren. Tot deze conclusie komen de deelnemers na een kort werkbezoek op 29 mei 2009 aan EPODE Parijs, gecoördineerd door het consultancy- en communicatiebureau Proteines.

Juni

Kinderen genieten in nieuwe schooljaar van fruit en zuivel

Paul Rosenmöller opent op donderdag 4 juni 2009 de nieuwe 'Campina op School-koelkast' op de Fabritiuschool in Hilversum. De lancering vindt plaats samen met presentatrice Sita (o.a. bekend van de nationale schoolcompetitie 'Ga voor gezond') in het bijzijn van honderden kinderen. Deze symbolische opening is het startschot voor een nieuwe fase van

2.2. Sport Match school

Extra sportaanbod realiseren zodat jongeren binnen en buiten de schooluren gebruik kunnen maken van dit aanbod. Dat is voor sportbonden één van de kansen om het invoeren van doorlopende leerlijnen effectief te organiseren.

Momenteel loopt er een pilot waar tien scholen in tien gemeenten met sportbonden samenwerken.

Betrokken partijen: NOC*NSF en sportorganisaties

Planning: Het project loopt tot 2012

2.3. Olympische educatie

NOC*NSF heeft als IOC-lid tot taak in Nederland Olympische educatie te organiseren door middel van een Nationale Olympische Academie (NOA). De Olympische educatie bestaat onder andere uit een digitaal lespakket voor het basisonderwijs, waarbij kennis over het Olympische gedachtegoed op een interactieve manier centraal staat. Verder is er de Olympic Experience in het Olympisch Stadion in Amsterdam. De Nationale Olympische Academie heeft samen met

KlasseTV ervoor gezorgd dat het lesmateriaal aansluit op diverse kerndoelen in het basisonderwijs. Verschillende vakken komen aan bod en in de bij het lespakket geleverde handleiding kunnen docenten nalezen welke kerndoelen in welke lessen behandeld worden. Verschillende vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en lichamelijke opvoeding komen bij iedere groep aan de orde.

Betrokken partijen: NOC*NSF, SESAM

Planning: Het project loopt tot 2016

2.4. Verkiezing sportiefste school

Om genomineerd te kunnen worden moet een school voldoen aan de wettelijke voorgeschreven Kerndoelen voor bewegingsonderwijs PO-VO-MBO. Naast het aanbieden van een uitdagend bewegingsprogramma binnen en buiten de lessen is het belangrijk dat er genoeg bewegingsmogelijkheden voor leerlingen zijn voor en na schooltijd en in de pauzes. Het gaat om de diversiteit aan beweeg- en sportactiviteiten die een school kan aanreiken. Ook is er aandacht voor een gezond voedingsaanbod en voedingslessen.

Schoolmelk.

Consumentenbond doet eindbod aan levensmiddelenindustrie

De Consumentenbond onderneemt een ultieme poging om een eind te maken aan reclame voor ongezonde producten, gericht op kinderen tot 12 jaar. Nadat eerdere overleggen op niets zijn uitgelopen, heeft de bond zelf een nieuwe reclamecode opgesteld met daarin een pakket aan duidelijke regels.

7 september

Tweede Kamer bespreekt Nota Overgewicht

Op 7 september discussieerde de Tweede Kamer met ministers Klink en Rouvoet over de Nota Overgewicht. De Kamerleden ondersteunen de lokale, integrale aanpak zoals deze door het Convenant is ingezet en vragen het kabinet om aanscherping van beleid ten aanzien van gymnastiekonderwijs en ten aanzien van de invoering van gezonde schoolkantines in het voortgezet onderwijs. De reclame gericht op

kinderen tot 12 jaar komt uitgebreid aan bod, maar een motie over wetgeving op dit punt behaalt geen meerderheid. In aanloop naar het Kamerdebat bepleitten Paul Rosenmöller en Erica Terpstra in een interview in de Telegraaf de koppeling tussen preventie van overgewicht en de doelstellingen van het Olympisch Plan.

Dubbel30 Energytour weer van start

Dubbel30 is de beweegcampagne voor alle jongeren

Het Convenant overgewicht heeft deelgenomen aan de jury voor de **Ward de Sportiefste Basisschool 2009**.

Betrokken partners: KVLO, NOC*NSF, scholen en gemeenten.

Planning: jaarlijks

2.2. Certificeren sportieve scholen

Certificering is een middel om het belang van sport en bewegen binnen scholen onder de aandacht te brengen. Dit gebeurt doordat in de uitwerking van de lessen lichamelijke opvoeding er sprake is van afstemming en samenwerking met aanbieders van bewegingsactiviteiten die buiten de school plaatsvinden. Daarnaast dient er op basis van het leerplan structureel aandacht te zijn voor leerlingen met een bewegingsachterstand of bewegingsproblemen. Ten slotte dient er binnen de school een ruim aanbod van bewegings- en sportactiviteiten te zijn, waaraan leerlingen op niveau en naar interesse kunnen deelnemen. Een groeiend aantal scholen in het primair en voortgezet onderwijs is gecertificeerd. In de toekomst wordt ook het mbo betrokken.

Betrokken partijen: NOC*NSF, KVLO, scholen en sportorganisaties.

Planning: Project loopt tot eind 2016.

2.3. Gezonde voeding en bewegen op Utrechtse voorscholen

Alle Utrechtse voorscholen en daaraan gekoppelde peuterspeelzalen krijgen financiële en inhoudelijke ondersteuning van de gemeente Utrecht om hun beleid rondom voeding en bewegen aan te scherpen. De voorscholen vormen een belangrijke vindplaats voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar met een verhoogd risico op overgewicht. Ook het contact met ouders is op de voorscholen vrij intensief.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht, G4 en NISB in samenwerking met lokale thuiszorgorganisatie (diëtisten) en wijkwelzijnsorganisaties.

Planning: Het project loopt tot 2011.

Evaluatie: Zowel het proces als de resultaten worden gemonitord.

2.4. Getplezier en Beweegkriebels

'Getplezier Beweegkriebels' is een workshop voor ouders van kinderen in de leeftijd 0-4 jaar, die op kinderdagverblijven,

in Nederland. Iedereen jonger dan 18 jaar zou eigenlijk zeven dagen in de week dubbel30 minuten moeten bewegen. In het bijzonder richt Dubbel30 zich op jongeren van het vmbo. Vanaf september 2009 trekt er weer een Energy Tour langs 53 vmbo-scholen.

Symposium De gezonde werkvloer

Op 22 september vindt het symposium De gezonde werkvloer plaats. Met dit symposium maakt het Convenant overgewicht samen met de Stichting van

de arbeid een gezonde leefstijl op de werkvloer bespreekbaar. Kennis delen en ervaringen uitwisselen aan de hand van goede voorbeelden uit de praktijk staan centraal tijdens deze bijeenkomst onder leiding van Paul Rosenmüller.

Week van de smaak

De derde week van september staat in het teken van de Week van de Smaak. In deze week worden in heel Nederland activiteiten georganiseerd, waarbij de

peuterspeelzalen en voorscholen gegeven kan worden. Doel is om ouders bewuster te maken van het belang van gezonde voeding en voldoende beweging en van hun rol als opvoeder op dit gebied. De workshop bestaat uit een film met herkenbare opvoedsituaties rond eten en bewegen, een handleiding voor de workshopleider om het gesprek hierover met de ouders aan te gaan en promotiemateriaal. Begin 2009 is de workshop gelanceerd.

Er is scholing ontwikkeld voor pedagogische medewerkers (in opleiding) over de onderwerpen voeding, beweging en de opvoeding op deze terreinen.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, Voedingscentrum Nederland, NISB, GroentenFruit Bureau, G4 - Rotterdam, Nederlandse Vereniging van Diëtisten, NOC*NSF, VEWIN.

Planning: Project loopt tot november 2010.

Evaluatie: Er zal een evaluatie plaatsvinden van de materialen en de effecten.

- 1. Kids in Balance

Gasttrainers geven workshops over gezonde leefstijl. Kids in Balance biedt kinderen een programma dat hen helpt de juiste keuzes te maken voor een gezonder en gelukkiger leven. Bewegingsdeskundigen, artsen, diëtistes en koks, geven praktijkgerichte workshops over de balans tussen juiste voeding, beweging en zelfvertrouwen.

Het programma bestaat uit vier workshops van ieder 2,5 uur en wordt gegeven in de groepen 7 en 8 van de basisschool. Ook is er een voorlichtingsprogramma voor de ouders. Voor de docent is er begeleidingsmateriaal en voor de kinderen een website.

Voor een verdere verdieping van de aangeboden stof biedt Kids in Balance met Lekker Fit@ (Jump) een combinatiepakket aan.

Betrokken partijen: Bedrijfsleven (waaronder leden van Convenantpartners) geeft financiële ondersteuning of stelt medewerkers in de gelegenheid vrijwilligerswerk te doen

Planning: Doorlopend (gestart begin 2007)

Evaluatie: Effect- en proces evaluatie door TNO wordt uitgevoerd in schooljaar 2009-2010.

smaak van ons eten centraal staat. Supermarkten en foodservicebedrijven hebben allerlei activiteiten ondersteund en mede-uitgevoerd.

Voor leerlingen van de basisschool zijn er twee grote activiteiten. De Nationale Smaaktest en De Grootste Keuken van Nederland. De laatste activiteit is mede met de hulp van het Convenantbureau overgewicht tot stand gekomen. In het DO-stadion in Den Haag zien leerlingen van verschillende basisscholen dat bewegen en bewust smakelijk gezond eten heel veel

plezier kunnen brengen en kunnen helpen om voedsel gerelateerde ziektes tegen te gaan.

Oktober

Start pilot Lekker Fit@ op islamitische basisscholen

Op 6 oktober 2009 geeft Paul Rosenmüller het startsein voor de pilot Lekker Fit@ op twee islamitische basisscholen in Schiedam. Jump (Nederlandse Hartstichting) gaat in samenwerking met de koepelorganisatie voor Islamitische scholen

.....

www.kidsinbalance.nl

- Ga voor gezond

Ga voor gezond is een nationale scholenactie voor het basisonderwijs, met als doel gezondheid en veiligheid op de agenda van scholen te zetten. Door de leuke en aansprekende materialen en de flexibele opzet worden scholen gestimuleerd om met gezondheid en veiligheid aan de slag te gaan en structureel op de agenda te zetten.

Betrokken partijen: NIG, ministerie van LNV, ministerie van VWS, ministerie van VROM, ministerie van Verkeer en Waterstaat en externe partijen.

Planning: Het project is gestart in 2006 en wordt ook in schooljaar 2009 en 2010 weer voortgezet.

www.gavoorgezond.nl

-- Smaaklessen

Smaaklessen is een lesprogramma over eten en smaak voor groep 1 t/m 8 van het basisonderwijs. Op 1 januari 2009 is de integratie

SchoolGruiten en Smaaklessen gerealiseerd. Het steunpunt voor scholen is bij de Wageningen Universiteit ondergebracht. Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere vormgeving en uitbouw van netwerkorganisaties. Supermarkten moeten zo veel mogelijk gaan meedoen aan de smaaklessen. Een rondleiding op de winkelvloer moet onderdeel worden van het lespakket. Het CBL wil komen tot integratie van Smaaklessen en SuperShopper. Certificering van de lesmethode door Centrum Gezond Leven is een belangrijk doel.

Betrokken partijen: CBL, ministerie van VWS, ministerie van LNV, Voedingscentrum Nederland

Planning: Doorlopend

www.smaaklessen.nl

- SchoolGruiten

SchoolGruiten stimuleert kinderen minstens twee keer per week op school gezamenlijk groente en fruit te eten. Per 2009 is dit project samengevoegd met het programma Smaaklessen. Doel hiervan is om vanuit de overheid de scholen eenduidig te benaderen voor het

(ISBO) het Lekker Fit lespakket testen bij allochtone kinderen.

Bewuster snacken met de Snackposter

Op 19 oktober 2009 is het eerste exemplaar van de Snackposter overhandigd aan Cora van Mora, de koningin van de snacks. De poster stelt consumenten in staat om bewuste keuzes te maken. De snackposter is een initiatief van het Voedingscentrum en de sector Fastservice van Koninklijke Horeca Nederland

.....

onderwerp gezond eten.

Begin 2010 zal in het kader van het EU schoolfruitprogramma een extra stimulans worden gegeven aan het 'Gruiten'. Er zal een kennismakingperiode komen waarin scholen gratis kennis kunnen maken met het Gruitidee.

Het fruit wordt in deze periode gratis versterkt vanuit het EU schoolfruitprogramma. Hiermee hebben scholen een extra stimulans om met Gruiten te starten. Daarnaast zal in die periode met bestaand educatief materiaal worden gewerkt.

Doel is dat ook na deze kennismakingsperiode het gezamenlijk eten van groenten en fruit in de klas wordt voortgezet. Het EU schoolfruitprogramma wordt gefinancierd door de EU en het Productschap Tuinbouw. Het programma zal jaarlijks worden geëvalueerd.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau, ministerie van VWS, ministerie van LNV en ministerie van OCW, Productschap Tuinbouw, Voedingscentrum Nederland

Planning: Landelijke uitrol gestart in 2006. Geen einddatum.

Evaluatie: Kwantitatief en kwalitatief onderzoek

- 2. Website Gezond onderwijs

De website is ontwikkeld om onderwijsprofessionals in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs een overzicht te bieden van het enorme aanbod aan lessen, projecten en middelen op het gebied van gezonde voeding en bewegen.

Betrokken partijen: Jump, Voedingscentrum Nederland, NISB, Nederlandse Zuivel Organisatie
www.gezonderwijs.nl

- 2. Project 'Gezonde Levensstijl'

In het project 'Gezonde Levensstijl' werkt De Gezonde Regio nauw samen met basisscholen en de gemeente Gorinchem om bewoners te ondersteunen bij een gezonde levensstijl. De aanpak is gebaseerd op het Lekker Fit-programma van de Nederlandse Hartstichting, dat speciaal ontwikkeld is voor basisscholen. Voorop staat gedragsverandering door een integrale aanpak in het lesprogramma, die leidt tot een gezonde levensstijl. Het doel is voorkomen en beheersen van overgewicht door bewoners voor te lichten over gezond eten, goed bewegen en het maken van keuzes met betrekking tot een gezonde levensstijl. Het programma bestaat uit collectieve preventie. Daarnaast kent het programma selectieve interventie voor kinderen met een echt gewichtsprobleem.

Betrokken partijen: De Gezonde Regio is een initiatief van de zorgaanbieders Rivas Zorggroep, De Grote Rivieren, de GGD Zuid-Holland Zuid, de Vereniging van Ondernemende Huisartsen en Zorgbelang Zuid-Holland in de regio Gorinchem, samen met verzekeraarscombinatie Univé-VGZ-IZA-Trias.

Thuisgezond in en om het huis

Het leven in en om het huis is een belangrijke factor voor de gezondheid. Onder de vlag van het Convenant worden er uiteenlopende activiteiten op dit terrein georganiseerd: het gaat over spelen en buitenspelen, over zorg, voeding en opvoeding, maar ook over boodschappen doen.

- 2. 'Ik Kies Bewust' logo

Het Ik Kies Bewust-logo is behalve op 'Ik'-merken nu ook te vinden op huiskamerproducten van supermarkten. Eén supermarktketen

.....

heeft op veel huiskamerproducten het Gezonde Keuze Klavertje. Bij veel producten is de samenstelling veranderd om aan de criteria van het logo te kunnen voldoen. Dit heeft er al toe geleid dat er tot 2008 150.000 ton minder suiker, 30.000 ton minder verzadigd vet en 70.000 ton minder zout aan producten is toegevoegd.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland, ministerie van VWS, CBL, supermarkten en leveranciers.

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Momenteel zijn er 5500 producten met een Ik Kies Bewust-
logo. Uit onderzoek blijkt dat het logo een positief effect heeft op het koopgedrag van de consument.

- www.kraanwater.nu

Met de massamediale publiekscampagne www.kraanwater.nu brengen de drinkwaterbedrijven kraanwater positief onder de aandacht. Deze campagne is begin 2008 uitgerold en zal op landelijk, regionaal en lokaal niveau informatie verspreiden over kraanwater. In september 2009 startte de campagne met een online, speciaal gericht op de schoolgaande jeugd. Water en gezondheid (obesitas) krijgen expliciet aandacht. In het verlengde van de brede campagne Kraanwater.nu is de campagne 'Het geluid van kraanwater' gestart. Deze campagne roept de jeugd tot 18 jaar op om creatieve bijdragen te leveren op het thema 'het geluid van'.

Betrokken partijen: Vewin

Planning: Gestart in 2008. De looptijd van de campagne is gepland tot en met 2012.

Evaluatie: Kwalitatief en kwantitatief onderzoek door een gespecialiseerd bureau naar de effecten van de campagne.
www.kraanwater.nu, www.hetgeluidvankraanwater.nl

- 'Super gezonder?

De Consumentenbond heeft van elke supermarktketen twintig filialen doorgelicht op de etikettering van huiskamerproducten, productsamenstelling, consumenteninformatie, verhouding gezond-ongezond in de schappen en in reclames, en de aanwezigheid van een 'Zeurkassa,' een kassa waar veel ongezonde producten liggen, die leiden tot impulsaankopen. Het onderzoek 'Super Gezonder' toont aan dat alle supermarkten nog veel kunnen doen om de gezonde keuze te stimuleren.

Betrokken partijen: Consumentenbond en de tien grootste supermarktketens

Planning: Volgend jaar wordt het onderzoek opnieuw uitgevoerd.

Evaluatie: Gedane beloftes worden getoetst.

'Hallo Wereld

Hallo Wereld is een informatieve website, die aansluit op de behoefte van ouders aan laagdrempelige ondersteuning bij vragen en zorgen rondom (gezond) opgroeien en opvoeden. Ouders kunnen via www.hallowereld.nl een vraag stellen en deelnemen aan maandelijks interactieve kennisquizjes.

Betrokken partijen: ministerie van Jeugd en Gezin, NISB en Voedingscentrum Nederland

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Het effect van deze actie wordt geëvalueerd. Via ZonMw is een meerjarig onderzoekstraject ingezet.

www.hallowereld.nl

1. Workshop 'makelijke eters'

Een kind ontwikkelt op jongere leeftijd voorkeuren voor bepaalde

smaken. Variatie in de voeding, en in het leren eten van verschillende soorten groenten en fruit zijn belangrijk in de preventie van overgewicht. Met eenvoudige kennis van de ontwikkeling en de beïnvloeding van smaakvoorkeuren leren ouders en verzorgers in een workshop hoe zij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de bestrijding van overgewicht.

Betrokken partijen: G4 (Rotterdam, Den Haag), Voedingscentrum Nederland

Planning: Project loopt tot eind 2009

Evaluatie: Het effect van deze actie wordt geëvalueerd.

2.2. Hapstaptest

De Hapstaptest is een spel waarbij kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar hun activiteiten op een dag kunnen invullen. Op kunnen ze nagaan wat ze op een dag hebben gegeten en gedronken. De test berekent of eten en bewegen in evenwicht zijn.

Betrokken partij: G4-Den Haag, Voedingscentrum Nederland

Planning: De Hapstaptest is gelanceerd en beschikbaar voor iedereen in Nederland.

2.3. Beweeguur

Een BeweegKuur is tijdelijke professionele en persoonlijke begeleiding bij beweeg- en sportactiviteiten om een actieve leefstijl te stimuleren. De huisarts kan een BeweegKuur voorschrijven aan inactieve en semi-actieve mensen met (een hoog risico op) diabetes type 2, die gemotiveerd zijn om te gaan bewegen en die nog niet aan de norm voor gezond bewegen voldoen. Doel is om gezondheidswinst te halen.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, NISB en partners uit de

gezondheidszorg.

Planning: Doel is opname van de BeweegKuur in het basispakket van de zorgverzekering per 2011.

Evaluatie: Er is een kosteneffectiviteitsonderzoek uitgevoerd door het RIVM.

www.beweegkuur.nl

2.4. Het scheurblok

Het scheurblok is bedoeld ter ondersteuning van de uitvoering van het Overbruggingsplan. Het scheurblok bevat vijf tips op het gebied van bewegen, vijf op het gebied van eten en vijf op het gebied van opvoeden. De bovenste vier tips staan in het Overbruggingsplan: ontbijten, maximaal vier uur tv op, buiten spelen en minder zoete dranken. Het scheurblok bevat tekeningen die de vijftien tips visualiseren. Op de achterkant staat in taalniveau II (heel eenvoudig Nederlands) een uitleg van de tips.

Betrokken partijen: G4-Den Haag. Dit scheurblok is ontwikkeld samen met het NIGZ en te bestellen via de webwinkel van het NIGZ.

www.nigz.nl

2.5. Reclamecode voor voedingsmiddelen

De FNLI heeft zich ingespannen voor een heldere en transparante gedragscode voor de marketing van voedingsmiddelen met het oog op voeding en gezondheid. De gedragscode is objectief toetsbaar en laagdrempelig voor consumenten.

Betrokken partijen: FNLI, VNO-NCW, Stichting Reclame Code, Stichting Reclame Rakkers

Planning: De reclamecode voor voedingsmiddelen is in 2005 van kracht gegaan.

.....

Evaluatie: Er is sprake van een jaarlijkse monitoring van de reclamecode.

2.2. Verwerkte groenten lekker en gezonder dan je denkt

De campagne is erop gericht het imago van verwerkte groenten als belangrijke en gemakkelijke invulling van de dagelijks benodigde hoeveelheid groenten te verbeteren, door het verhogen van de kennis van voedingswaarden, gezondheidsaspecten en gebruiksgemak.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau, EU, Unilet (FR), VLAM (BEL)
Planning: De EU-campagne 2006–2009 is afgerond. Een eindevaluatie volgt.

Campagne 2009 – 2010: campagneactiviteiten vinden met name in het najaar van 2009 plaats. EU-campagne 2010-2012: een vervolg consumentencampagne Verwerkte groenten is in aanvraag bij de EU. Aansluitend op de lopende campagne zal de komende drie jaar de consument actief worden aangesproken over verwerkte groenten onder de slogan: 'Vers verwerkte groenten. Lekker en gezond.'

Evaluatie: In het derde campagnejaar van de campagne 2006-2009 bezochten ruim 30.000 unieke bezoekers de campagnesite. Er zijn circa 800.00 folders verspreid. Kwalitatieve evaluatie volgt.
www.verwerktegroenten.nl

2.2. Eenduidige informatie voor consumenten

Bedrijven, aangesloten bij de FNLI, bieden consumenten voortaan verbeterde voedingswaardeninformatie aan op hun verpakkingen. De huidige voedingswaardeninformatie op het etiket wordt aangevuld met de Dagelijkse Voedingsrichtlijn. Consumenten krijgen zo meer inzicht in de samenstelling van wat ze eten en drinken. Dit sluit aan bij het beleid van de voedingsmiddelenindustrie om een verantwoorde

levensstijl bij alle consumenten te stimuleren en om consumenten een gezonde en verantwoorde keuze te laten maken.

Betrokken partijen: FNLI

Evaluatie: Het effect wordt geëvalueerd via een consumentenonderzoek door een extern onderzoeksbureau GfK. Uitkomsten in mei 2009: driekwart van de ondervraagden geeft aan bekend te zijn met de Dagelijkse Voedingsrichtlijn. De Dagelijkse Voedingsrichtlijn op de verpakking wordt door shoppers meer gebruikt dan voorheen. De informatie wordt vooral gebruikt om inzicht te krijgen in de hoeveelheid calorieën en vetten en om gezonde keuzes te maken.
www.dagelijksevoedingsrichtlijn.nl

2.2. Fresh-actor

Doel van FreshFactory is consumenten kennis te laten nemen en te overtuigen van het feit dat met groenten en fruit in korte tijd smakelijke, eigentijdse gerechten kunnen worden bereid.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau in samenwerking met de EU.

Planning: De actie is heeft tot het najaar van 2009 gelopen.

Evaluatie: Eind 2009 zijn de resultaten bekend.
www.freshfactory.nl

2.2.2. label

Van alle consumenten kent 94 procent de aanbeveling 'Elke dag 2 ons groenten en 2 keer fruit'. Slechts 20 procent volgt die aanbeveling ook op. Consumenten zijn zich niet altijd bewust hoeveel groenten en fruit ze in werkelijkheid eten. Daarnaast ervaart men diverse barrières. Een nieuwe campagne vanaf het najaar van 2010 wil de consument verleiden meer groenten en fruit te eten en daarbij ook

barrières weg te nemen. Op een positieve en speelse manier zal de campagne inspelen op het gebrek aan kookkennis en bereidingsvaardigheden. Er worden ook nieuwe gezonde 'snackmomenten' gecreëerd. Doel is om de bij de consument de basiskennis te vergroten en de motivatie te verhogen om mee te doen aan 2x2.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau

Planning: In de eerste helft van 2010 wordt eerst de 2x2-aanbeveling met bijbehorend label onder de aandacht gebracht.

Evaluatie: tussentijds zowel kwalitatief als kwantitatief

2. Paprika

Onder de noemer 'Colourfultaste' in Nederland vindt een campagne plaats, gericht op het verbeteren van kennis en houding ten aanzien van paprika. In drie jaar tijd worden circa 2400 winkeldemonstraties in Nederlandse supermarkten georganiseerd. Ook worden er PR-activiteiten, een internet spel, receptenfolder en betaalde publiciteit verzorgd.

Betrokken partij: GroentenFruit Bureau

Planning: De campagne loopt tot oktober 2010

1. Zomerfruit

De nieuwe zomerfruit-campagne speelt in op de beleving van de consument bij zacht fruit: genieten, gezondheid, gemak en verwennen. Doel van de campagne is de consument bewust te maken van de verkrijgbaarheid van onder andere aardbeien, frambozen, bramen en bessen. Door vaker te kiezen voor gezond zomerfruit - bijvoorbeeld als tussendoortje - kom je makkelijker aan de 2x2: 2 ons groenten en 2 keer fruit. In 2009 werd zomerfruit door middel van afbanners, banners op diverse websites en pr-activiteiten onder de aandacht

gebracht met de pay-off 'Zomerfruit. De lekkerste verleiding.'

Betrokken partij: GroentenFruit Bureau

Planning: Looptijd tot augustus 2012

2. Potatomania

De campagne Potatomania is gericht op het stimuleren van de consumptie van verse aardappelen aan de hand van een aangepast imago van de verse aardappel.

In dit programma is een internationale toolbox ontwikkeld die in de betrokken landen is ingezet. In Nederland is de campagne uitgerold via internet, folders, bannering en pr- en promotieacties. Centraal stond het overbrengen van bereidings- en receptenkennis via internet en folders.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau, EU, organisaties in België en Frankrijk

Planning: De campagne is zomer 2009 afgerond en een evaluatie moet nog plaatsvinden.

2. Peerpunt in branchebeleid

Het thema gezondheid in de supermarkten wordt via de media continu onder de aandacht gebracht. Het thema wordt als speerpunt genoemd in onderzoeken, persberichten en op de website.

Betrokken partijen: CBL, supermarktorganisaties

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Er is veel aandacht in de media voor de gezondheidstrend in supermarkten.

2. Het voordeel van een gezonde werkomgeving

Mensen brengen een groot deel van hun tijd door op hun werk.

.....

Werkgevers en werknemers kunnen daarom een belangrijke bijdrage leveren aan het bestrijden van overgewicht. Dat is ook belangrijk omdat beiden de voordelen ondervinden van gezondheid en een gezonde werkomgeving.

2.2. 2.1 titrollen best practices op de gezonde werkvloer

Bij de achterbannen van de organisaties, die actief zijn binnen de werkgroep 'De gezonde werkvloer' van het Convenant overgewicht, zijn voorbeelden opgevraagd van acties die gezonde voeding en meer bewegen op de werkvloer stimuleren. Dat was een vervolgstap op de brochure van de Stichting van de Arbeid 'Bied tegenwicht aan overgewicht'. Op basis van de voorbeelden zijn best practices verzameld. Deze zijn aangeboden voorbeelden om artikelen en interviews te maken voor specifieke branches, werknemersorganisaties, ondernemingsraden, bedrijfsartsen en preventieconsulenten. Het doel is om de bewustwording te vergroten van de noodzaak van gezondheidsmanagement en overgewichtpreventie. Een onderdeel van dit communicatietraject is het symposium 'De Gezonde werkvloer: kennis delen en ervaringen'.

Betrokken partijen: CNV, FNLI, FNV, GroentenFruit Bureau, MHP, MKB-Nederland, Veneca en Voedingscentrum Nederland.
Planning: Doorlopend

2.2. 2.2 erkfruit

Werkfruit wil de beschikbaarheid van groenten en fruit op de werkplek vergroten door bijvoorbeeld het plaatsen van fruitschalen op centrale plekken in organisaties. Het fruit kan gratis of tegen een vergoeding worden aangeboden aan werknemers.

Betrokken partijen: GroentenFruit Bureau, Voedingscentrum Nederland,

.....

EU

Planning: Gestart in 2007. Project loopt tot zomer 2010.

Evaluatie: Doelstelling is dat in het derde jaar 3000 bedrijven deelnemen.

Het effect wordt geëvalueerd.

www.werkfruit.nu

2.2. 2.3 corporate advertentiecampagne

Met een corporate advertentiecampagne vraagt Vewin aandacht voor drinkwater in het algemeen, voor drinkwaternoodhulp en toenemende obesitas.

Betrokken partijen: Vewin

Planning: Jaarlijkse plaatsing van circa tien advertenties

Evaluatie: Vindt plaats door middel van een interne analyse.

2.2. 2.4 nationaal Actieplan Sport en Bewegen

NISB ontwikkelt en implementeert in overleg met betrokken partijen programma's gericht op gedrag en omgeving, die leiden tot meer bedrijven met beweegbeleid en meer werknemers met een actieve leefstijl (minimaal 70 procent).

Betrokken partijen: ministerie van VWS, CNV, FNV, VNO-NCW

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Programma's worden voortdurend getoetst op noodzakelijkheid, effectiviteit, kosteneffectiviteit en uitvoerbaarheid

www.nasb.nl

2.2. 2.5 bedrijfsregelingen en interne activiteiten

Drinkwaterbedrijven doen veel om de gezondheid van hun personeel te bevorderen en op peil te houden. Er zijn diverse bedrijfsregelingen

en andere activiteiten om het personeel te stimuleren fit en gezond te blijven.

Betrokken partijen: Vewin en de tien drinkwaterbedrijven

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Het effect van de acties wordt per bedrijf bekeken.

Ik Kies Bewust in de bedrijfskantine

Met Veneca heeft Stichting Ik Kies Bewust de IKB-criteria toepasbaar gemaakt voor de contractcatering. Zo kunnen dagelijks twee miljoen consumenten in de bedrijfsrestaurantie in contact komen met het Ik Kies Bewust-logo.

Betrokken partijen: Veneca en de Stichting Ik Kies Bewust

Planning: Doorlopend

Evaluatie: Er wordt een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie uitgevoerd via de leden van Veneca.

www.ikkiesbewust.nl

Aanpak overgewicht werknemers

De levensmiddelenindustrie wil een bijdrage leveren aan de aanpak van overgewicht door initiatieven op het gebied van beweging te stimuleren. Samen met NISB wordt een toolbox ontwikkeld, die ook aandacht besteedt aan een verantwoord eetpatroon.

Betrokken partijen: FNLI, CBL, KHN, Veneca, VNO-NCW, NISB

Planning: De samenwerking is gestart in 2008. In 2010 ligt er een poster met tien tips over verantwoorde voeding en tien tips over verantwoord bewegen. De poster kan worden gebruikt in horeca, supermarkt, catering en levensmiddelenindustrie.

Bedrijfssportportaal

Het Bedrijfssportportaal biedt bedrijven en organisaties sportprogramma's van sportbonden aan. Stichting Sport Zaken matcht de vraag van een bedrijf met het aanbod van de verschillende bonden en regelt zowel de praktische als de formele kant.

Betrokken partijen: Stichting Sport & Zaken, NOC*NSF, VNO-NCW en de betrokken sportbonden.

Planning: Doorlopend

Balansdag op het werk

Om een Balansdag beter vol te houden heeft het Voedingscentrum Nederland een pakket met materiaal samengesteld om een Balansdag op het werk te stimuleren. Werkgevers en werknemers kunnen zo samen aan de slag met gezondheidsbevordering op de werkplek.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland, NISB, Nederlandse Vereniging van Diëtisten, met steun van het ministerie van VWS.

Planning: Het pakket is sinds 2007 gratis op te vragen.

www.voedingscentrum.nl

Recreatie de positieve kant van gezond leven

Recreëren en ontspannen doe je voor je plezier. Het Convenant overgewicht biedt mogelijkheden om sportief te ontspannen en wil de omgeving waarin mensen recreëren zo gezond mogelijk maken. Bij deze projecten ligt de nadruk op de positieve kant van gezond leven.

1. Nationale Sportweek

Tijdens de Nationale Sportweek staat Nederland in het teken van sport. Dagelijks zal een andere gemeente met een wisselend thema in de schijnwerpers staan. Bij verenigingen, op scholen, clubs en bij commerciële sportaanbieders is iedereen extra welkom. Doel van de Sportweek is zoveel mogelijk Nederlanders in beweging te brengen.

Betrokken partijen: NOC*NSF, ministerie van VWS, NISB en vele andere partijen.

Planning: In 2010 zal de sportweek van 17–24 april plaatsvinden.

Evaluatie: In 2009 brachten meer dan een half miljoen bezoekers een bezoek aan de ruim 3.000 open huis-activiteiten van aanbieders. Zo konden ze gratis kennismaken met sport. Hiermee hoort de Nationale Sport Week thuis in de top-5 van landelijke sportevenementen.

www.nationalesportweek.nl

2. Aanpak overgewicht jongeren

De FNLI ondersteunt de Stichting GO4Kids. Deze stichting richt zich op gemeentelijke projecten die vanuit een integrale aanpak bijdragen aan het voorkomen van overgewicht bij kinderen met een module voor allochtone jongeren. Doel is om deze groep bewust te maken van een gebalanceerde leefstijl, waaronder verantwoorde voeding in combinatie met sport en bewegen. Om de aanpak tot stand te brengen zal gebruik worden gemaakt van de kennis van de levensmiddelenindustrie op het gebied van voeding, marketing en communicatie. Daarnaast kunnen individuele bedrijven een bijdrage leveren aan initiatieven die door andere partijen worden ontwikkeld om beweging onder jongeren te bevorderen. Het is de bedoeling dat Go4Kids en de projecten, die in gang gezet zijn, onderdeel worden van het nieuwe deelconvenant OGG, Jongeren Op Gezond Gewicht

(2010).

Betrokken partijen: FNLI

3. Gezonde playgrounds

De Richard Krajicek Foundation (RKF) en NISB ontwikkelen Gezonde playgrounds met steun van het Convenant. Uitvoerders op de playgrounds krijgen praktisch materiaal om te stimuleren dat zij voeding en beweging meer plek geven in hun programmering.

Betrokken partijen: Gemeente Rotterdam, NISB, ministerie van Jeugd en Gezin, Jantje Beton, Richard Krajicek Foundation, ministerie van VWS.

Planning: Doorlopend

4. Rotterdamse buitenspeelnorm

Buitenspelen is noodzakelijk voor een gezonde ontwikkeling van kinderen. Door voldoende ruimte voor buitenspelen worden niet alleen vaardigheden van kinderen vergroot. Ze hebben ook gewoon meer plezier. Tevens is buitenspelen belangrijk om een gezonde levensstijl te bevorderen en overgewicht te voorkomen. De gemeente Rotterdam ontwikkelde een werkdocument voor deelgemeenten met achtergrondinformatie over de norm voor buitenspeelruimtes.

Betrokken partijen: G-4 Rotterdam en deelgemeenten

5. Superhopper

SuperShopper is een speurtocht in de supermarkt voor kinderen van groep 7/8. Hiermee leren ze spelenderwijs gezonde producten herkennen, etiketten lezen en een bewuste keuze maken. Kinderen krijgen een supermarktrondleiding van een diëtist en de lokale supermarkteigenaar. Daarbij leren ze meer over het assortiment en de indeling van de winkel. Na afdrop maken ze opdrachten aan de

hand van de schijf van vijf.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland, CBL, supermarkten, Nederlandse Vereniging van Diëtisten.

Planning: Doorlopend

2.2. Verantwoord –rituren

De doelstelling van de campagne is om het aantal gebruikers van vloeibaar frituurvet in de horeca te laten toenemen van 10 procent eind 2003 tot 75 procent in 2010.

Betrokken partijen: KHN, Productschap MVO

Planning: De campagne loopt tot eind 2010

Evaluatie: De resultaten worden geëvalueerd op basis van gegevens van de VWA.

www.friturenindehoreca.nl

3. Caloriechecker voor de horeca

Op de website www.caloriecheckervoordehoreca.nl kunnen horeca-ondernemers na het invoeren van hun recepten met een druk op de knop de voedingswaarde berekenen. Veranderingen in de recepten kunnen worden ingevoerd, waarna deze automatisch worden door-gerekend.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland in samenwerking met KHN.

Planning: Doorlopend

Evaluatie: De bezoekers- en gebruikersaantallen van de website worden bijgehouden.

www.caloriecheckervoordehoreca.nl

4. Cafeteria van de toekomst

Met het ontwikkelen van een fysieke versie van het 'Cafeteria van de Toekomst' krijgt de cafetariasector een praktisch hulpmiddel. Het kan een leidraad bieden voor stappen die ondernemers, (toe)leveranciers en fabrikanten moeten nemen om een gezonde toekomst voor de sector te realiseren.

Betrokken partijen: KHN, Universiteit Wageningen Foodstep

Planning: De fysieke versie moet nog worden ontwikkeld.

Evaluatie: In de pilotfase in 2008 hebben enkele tientallen rondleidingen plaatsgevonden. Voor najaar 2009 staan ca. 120 rondleidingen op de rol.

5. Nationaal Actieplan Sport en Weges

In 2007 hebben zeventien sportbonden voor burgers, die te weinig actief zijn, pilots gestart met laagdrempelige sportconcepten. De doelstelling van het NISB is om in 2010 het aantal georganiseerde sporters toe te laten nemen met 500.000. In 2010 is het aantal georganiseerde sporters dat aan de combinorm voldoet 75 procent.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, NOC*NSF, NISB, diverse sportbonden en sportverenigingen.

Planning: 2008-2010

Evaluatie: De concepten (in totaal 22) zijn door het NIVEL geëvalueerd. Na deze evaluatie zijn er tien bonden, met in totaal dertien kansrijke concepten (zoals Start to run, Judo op school en Start met fietsen) overgebleven. De bewezen kansrijke concepten zullen landelijk geïmplementeerd worden.

www.nasb.nl

6. Impuls Nationaal Actieplan Sport en Weges

Het kabinet wil in de periode 2008-2014 een impuls geven aan het

realiseren van beweegprogramma's. Deze beweegprogramma's moeten onderdeel gaan uitmaken van gemeentelijke plannen voor lokaal gezondheidsbeleid en zo bijdragen aan een meer beweegvriendelijke omgeving. De Impuls NISB moet de bewegingsarmoede verminderen.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, Vereniging Nederlandse Gemeenten, NISB, NOC*NSF, Vereniging Sport en Gemeenten en diverse andere partijen.

Planning: Periode 2008-2014

Evaluatie: De streefcijfers van het kabinet zijn gebaseerd op de landelijke enquête Ongevallen en Beweging (OBIN). Voor het volgen van de resultaten wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande peilingen en registraties.

4- . Hopla campagne in Utrecht

In navolging van Den Haag start ook Utrecht met de campagne Hopla in de wijk Overvecht. Hopla is een wijkgerichte campagne voor kinderen van 0-6 jaar en hun ouders over het belang van gezonde voeding en bewegen. Kinderen en hun ouders kunnen via een stempelkaart kennismaken met diverse activiteiten van allerlei organisaties uit de wijk.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht en G4 in samenwerking met diverse lokale partijen.

Planning: De campagne is gestart in november 2008. Na evaluatie mogelijk voortzetting in andere wijken.

Evaluatie: Monitoring en registratie van het project en de effecten.

4. Taskforce verantwoorde vetzuursamenstelling

De Taskforce verantwoorde vetzuursamenstelling werkt aan het

verlagen van de hoeveelheid transvetzuren en verzadigd vet in de voeding, zodat per 2010 de doelen van de overheid kunnen worden gehaald. De doelstelling is een dagelijkse inname van niet meer dan 1 energieprocent transvetzuren en 10 energieprocent verzadigd vet.

Betrokken partijen: KHN, Voorlichtingsbureau margarine, vetten en oliën en vele andere partijen.

Planning: De Taskforce wil in 2010 de doelen bereikt hebben.

Evaluatie: wordt uitgevoerd door de VWA.

www.vetzuursamenstelling.nl

4. Week van de Smaak

De Week van de Smaak is een nationaal evenement met honderden grote en kleine lokale activiteiten waarin smaak centraal staat. In deze week spelen ambachtelijke streekproducten, seizoensproducten en biologische voeding de hoofdrol. Een van de activiteiten was het megafestijn voor leerlingen van basisscholen 'De grootste keuken van Nederland'. De aftrap vond plaats op 25 september in het DO-stadion in Den Haag door tv-kok Pierre Wind.

Tijdens het evenement konden scholieren ervaren dat gezonde voeding en noodzakelijke beweging veel plezier kunnen brengen.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland, ministerie van VWS, Pierre Wind en vele anderen.

Planning: Dit jaar vond de week van de smaak plaats van 21 t/m 25 september 2009.

www.weekvandesmaak.nl

www.smaakonthemove.nl

4. Start met

'Start met' is een publieksactie die de inactieve en semi-actieve

Nederlander kennis laat maken met verschillende laagdrempelige vormen van bewegen. 'Start met' is een onderdeel van de 30minutenbewegen-campagne.

Betrokken partijen: NISB, ministerie van VWS, in samenwerking met diverse partners en externe partijen.

Planning: De actieperiode is afgelopen. Op meer dan 1200 locaties kwamen mensen in beweging.

www.startmet.nl

Wat eet en beweeg ik-bus

De Wat eet en beweeg ik-bus is een dubbeldekker vol informatie over gezond eten en voldoende bewegen. Bezoekers kunnen op een interactieve manier hun eigen eet- en beweegpatroon bekijken.

Betrokken partijen: Voedingscentrum Nederland en NISB. De bus wordt door Convenantpartners ingezet bij activiteiten.

Planning: De bus is inzetbaar sinds september 2007

Evaluatie: De Wat eet en beweeg ik-Bus wordt door de bezoekers hoog gewaardeerd en zorgt voor bruikbare informatie om gedrag te kunnen aanpassen.

www.wateetenbeweegik.nl

Snackwijzer

Om de keuze voor de consument makkelijker te maken, is de Snackwijzer ontwikkeld. Op de Snackwijzer staan de voedingswaarden van de meest gegeten snacks. Cafetaria's kunnen de Snackwijzer bestellen bij het voedingscentrum en presenteren aan hun klanten. De Snackwijzer wordt momenteel herzien.

Betrokken partijen: KHN en Voedingscentrum Nederland

Planning: De Snackwijzer is verkrijgbaar sinds 2007

Scoren voor gezondheid

Scoren voor Gezondheid is een project waarbij voetballers uit de Eredivisie kinderen van de basisschool aanzetten tot een gezonde leefstijl. Zij geven het goede voorbeeld in bewegen en gezonde voeding. Leerlingen van groepen 6 tot en met 8 ondertekenen samen met de voetballers een contract. Daarin beloven ze aandacht aan hun leefstijl te besteden. Gedurende twintig weken wordt in de klas aandacht besteed aan deze thema's, waarna de leerlingen een diploma ontvangen. Scoren voor Gezondheid wordt vaak aan lokale leefstijlprojecten gekoppeld. Op deze manier versterken de projecten elkaar.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, Stichting Meer dan voetbal, Eredivisie, KNVB, Gezondheidsinstituut NIGZ, NISB en de Sponsor Loterij.

Planning: Jaarlijks terugkerend

www.scorevoorgezondheid.nl

Fitkids

Fitkids is een speciaal fitness- en oefenprogramma voor kinderen van 6 tot 18 jaar met een chronische ziekte, beperking of langdurige aandoening. Ze trainen onder professionele begeleiding van een (kinder)fysiotherapeut. Dat gebeurt meestal in een gewone praktijk- of oefenruimte waar ook sporters zonder beperking trainen. Belangrijk doel van Fitkids is om de kinderen een nieuwe 'lifestyle' aan te meten waarbij veel bewegen vanzelfsprekend en vooral ook heel plezierig is. De Fitkids-formule is een groot succes. Duizenden kinderen trainen al in een van de vele Fitkidscentra in Nederland, van Groningen tot Maastricht.

Betrokken partij: Zorgverzekeraars Nederland (VGZ vergoedt het

Fitkids-programma volledig, met uitzondering van de verplichte eigen bijdrage voor de ouders. De deelnemende kinderfysiotherapeut(e) moet een zorgovereenkomst met UVIT hebben afgesloten en door Stichting Fitkids erkend zijn als Fitkids-praktijk. Er zijn gemeenten die hier een apart subsidiepotje voor hebben gereserveerd.)

www.fitkids.nl

2.2.2. Kennis delen en voorlichting 2.2.2.1. Duidelijke en juiste informatie

Duidelijke en juiste informatie is belangrijk in de bestrijding van overgewicht. Het onderzoek van Convenantpartners naar thema overgewicht draagt bij aan die kennis. De Convenantpartners spelen een belangrijke rol door hun achterban hierover te informeren, voor te lichten en te activeren.

2.2.2.1.1. Nota Overgewicht

In maart 2009 hebben de ministers Klink (VWS) en Rouvoet (Gezondheid en Gezin) en staatssecretaris Bussemaker (VWS) de Nota Overgewicht 'Uit Balans: de last van overgewicht' ondertekend. Met de Nota Overgewicht pretendeert de rijksoverheid niet om definitief af te rekenen met het overgewichtprobleem, maar wel om de volgende stap te zetten om onze bevolking gezond te houden in een gezonde omgeving. De nota vormt een oproep aan maatschappelijke actoren en lokale overheden om te laten zien hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van overgewicht. Er worden diverse maatregelen beschreven om partijen daarbij te faciliteren. Daarnaast gaat de nota dieper in op de aanpak van overgewicht en obesitas vanuit het volksgezondheidsdomein en het domein van het programmaministerie voor Gezondheid en Gezin.

2.2.2.2. Olympisch Plan 2028

Een groot aantal Nederlandse organisaties heeft op 8 juli 2009 een handtekening gezet onder het Olympisch Plan 2028. Met de ondertekening ontstaat een brede alliantie, 'Olympisch Vuur', die de ambitie ondersteunt van het Olympisch Plan 2028 om heel Nederland naar Olympisch niveau te brengen. Het kabinet heeft 13,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het plan.

Betrokken partijen: NOC*NSF, IPO, VNG, G4, VNO-NCW, mede namens MKB Nederland, FNV, mede namens ABVAKABO

2.2.2.3. Landelijke Groeistudie

De Landelijke Groeistudie verzamelt actuele groeigegevens (inclusief overgewicht) van kinderen van 0-19 jaar. De derde en vierde landelijke groeistudie werden in 1980 en 1997 uitgevoerd.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, TNO en RIVM

Planning: De studie is in volle gang. In 2010 moeten de resultaten bekend zijn.

Evaluatie: Belangrijk is dat de uitkomsten van de vijfde landelijke groeistudie correleren met de vierde en de derde landelijke groeistudie. In de opzet van de studie is daarvan uitgegaan en dit zal bewaakt worden.

2.2.2.4. Extra Lekker -it

Extra Lekker Fit is gebaseerd op het lespakket Lekker Fit. Er wordt een programma ontwikkeld en geëvalueerd met meerdere componenten. Het programma moet overgewicht bij basisschoolleerlingen helpen voorkomen. Dat gebeurt door het bevorderen van gezond voedingsgedrag, fysieke activiteiten en op het terugdringen van inactiviteit. Het programma start in groep 6.

Betrokken partijen: Nederlandse Hartstichting, TNO, Voedingscentrum Nederland, NISB, NIGZ en Noordhoff uitgevers
Planning: Vanaf september 2009 starten 66 scholen (50 procent is controlegroep). Effectiviteit, kosten, gebruik, haalbaarheid en bruikbaarheid worden onderzocht.

2.2. Nederland de maat genomen

De studie 'Nederland de maat genomen' zal leiden tot nieuwe cijfers over de ontwikkeling van overgewicht en obesitas bij volwassenen. Deze cijfers zullen een belangrijke bijdrage leveren in de onderbouwing van de aanpak en de evaluatie van het overgewichtbeleid bij volwassenen. De studie wordt gekoppeld met de lopende LVS-studie. Hierdoor worden ook de ouderen (tot 85 jaar) meegenomen. De studie wordt uitgebreid met screening op diabetes en COPD (metaboolsyndroom). Mogelijk wordt de studie ook uitgebreid met de differentiatie etniciteit.

Betrokken partijen: ministerie van VWS, RIVM
Planning: De cijfers moeten bekend worden in 2010

2.2. Logoland

De Consumentenbond heeft een onderzoek gedaan naar de verschillende logo's en het systeem van de dagelijkse voedingsrichtlijn van de FNLI.

Betrokken partijen: Consumentenbond
Planning: Doorlopend
Evaluatie: Uit het onderzoek blijkt dat consumenten meer hebben aan kleurcodering dan aan de dagelijkse voedingsrichtlijn of aan de gezondheidsstempels Gezonde Keuze Klavertje en Ik kies bewust.

2.2. Betere etikettering

De Consumentenbond wil bedrijven en beleidsmakers ervan bewust maken dat de dagelijkse voedingsrichtlijn een onbruikbaar systeem is voor consumenten. Volgens de Consumentenbond is een etikettering door kleurcodering duidelijker en geeft dat de consument een betere mogelijkheid een gezondere keuze te maken.

Betrokken partij: Consumentenbond

2.2. Etikettering

Het CBL wil een bijdrage leveren aan een beter zichtbaar en vindbaar aanbod van gezonde producten in supermarkten. Alle private labelproducten (huismerken) in de supermarkt vermelden de voedingswaarde per 100 gram. De meeste huismerken hebben ook een voedingswaardedeclaratie per portie.

Betrokken partijen: CBL
Planning: Doorlopend

2.2. Afstemmen van de portie-eenheid

Op dit moment bestaan er drie systemen voor het aanduiden van het aantal calorieën per portie van een product. Het CBL werkt mee aan een onderzoek om tot een werkbare definitie van portie-eenheid te komen.

Betrokken partijen: CBL, Voedingscentrum Nederland, in samenwerking met de supermarkten en leveranciers.
Planning: Project is gestart in 2007.

' . Voorlichting achterban H

Koninklijke Horeca Nederland besteedt aandacht aan overgewicht in haar blad. Voorts besteedt KHN aandacht aan overgewicht tijdens informatiebijeenkomsten, op haar website en in de elektronische nieuwsbrieven.

Betrokken partijen: KHN

Planning: Doorlopend

' 1. Stimuleren ontwikkeling van innovatieve producten

Productinnovatie leidt tot een uitgebreid en gevarieerd assortiment van producten in diverse portiegroottes. Daardoor hebben consumenten meer gelegenheid om een verantwoorde voedingskeuze te maken. De industrie richt zich tevens op de optimalisatie van de productsamenstelling, zoals de energiedichtheid. Dergelijke ontwikkelingen worden aangemoedigd door de FNLI via seminars, veelal in samenwerking met de NVVL (Network for food experts).

Betrokken partijen: FNLI en achterban

Planning: Doorlopend

' 2. Participeren in onderzoek

De FNLI zal steun en input geven aan onderzoek dat het inzicht vergroot in een effectieve aanpak van overgewicht. Daar waar mogelijk zal de FNLI bedrijven oproepen om onderzoek te steunen.

Betrokken partijen: FNLI, kennisinstellingen en universiteiten

Planning: Doorlopend

' - . Zichtboek -

In het zichtboek van de FNLI uit 2006 zijn praktijkvoorbeelden gebundeld van productinnovaties, voorlichting en zelfregulering op

het gebied van voeding en gezondheid. Daarnaast bestaat er een versie van het zichtboek in de vorm van een website. Eind 2009 verschijnt een nieuwe versie van het zichtboek.

Betrokken partijen: FNLI, NVVL

www.fnli-zichtboek.nl

' 2. Ontwikkelen laagdrempelig groepsaanbod voor Utrechtse kinderen met overgewicht

Is aanvulling op het Overbruggingsplan overgewicht wil de gemeente Utrecht in elk van de vier aandachtswijken een laagdrempelig (groeps)aanbod hebben voor kinderen met overgewicht. Op basis van pilots wordt een plan ontwikkeld.

Betrokken partijen: Gemeente Utrecht en G4 in samenwerking met lokale partners.

Planning: Het ontwikkeltraject en de pilots zijn gestart in 2007

Evaluatie: Het effect zal geëvalueerd worden.

' 2. Zichtboek GEOND van

Met het zichtboek GEOND (2008) laat de top van de supermarktbranche zien dat zij inspeelt op de behoefte van de consument aan gezonde producten. Ook staan in het boek bijdragen van minister Klink, Paul Rosenmöller en de directeurs van de Consumentenbond en het Voedingscentrum.

Betrokken partijen: CBL, Supermarkten, Voedingscentrum Nederland, Consumentenbond

' 2. Rotterdam Helpdesk Rotterdam Lekker -it

De Helpdesk Rotterdam Lekker Fit Informeert actief ouders en professionals die werken met kinderen: leerkrachten, huisartsen,

(wijk)verpleegkundigen en peuterleidsters. Zij krijgen informatie over het actieprogramma Rotterdam Lekker Fit en kunnen vragen stellen op een website.

Planning: Doorlopend

www.rotterdamlekkerfit.nl

Utrecht

- 33. Smaaklessen
- 37. Keuzebevorderende logo's
- 53. Speerpunt in branchebeleid
- 60. Aanpak overgewicht werknemers
- 67. SuperShopper
- 88. Etikettering
- 89. Afstemmen van de portie-eenheid
- 95. Richtboek 'GEZOND' van CBL

Consumentenbond

- 39. Supergezonder
- 86. Logoland
- 87. Betere etikettering
- 95. Richtboek 'GEZOND' van CBL

Amsterdam en Haag Rotterdam Utrecht

- 05. Rotterdam: Lekker Fit
- 06. Rotterdam: Schooldiëtist/Overbruggingsplan
- 07. Rotterdam: Lekker Fit/VO
- 08. Rotterdam: Convenant Rotterdam Lekker Fit
- 09. Rotterdam: Voeding en bewegen op alle scholen
- 10. Rotterdam: Gezond en duurzaam
- 11. Lekker Fit
- 13. Ondersteuning Utrechtse basisscholen
- 15. Programma Gezond Gewicht Den Haag
- 16. Programma Gezond Gewicht Utrecht
- 17. Gezond gewicht Overvecht
- 18. Overbruggingsplan in Utrecht

UMP-in Amsterdam

- 22. Pilotproject Gezonde Schoolkantine en Gezond Schoolbeleid in Utrecht
- 29. Gezonde voeding en bewegen op Utrechtse voorscholen
- 30. Eetplezier en Beweegkriebels
- 41. Workshop 'Smakelijke eters'
- 42. Hapstaptest
- 44. Het scheurblok
- 65. Gezonde playgrounds
- 66. Rotterdamse buitenspeelnorm
- 73. Hopla-campagne Utrecht
- 82. Olympisch Plan 2028
- 94. Ontwikkeling laagdrempelig groepsaanbod voor Utrechtse kinderen met overgewicht
- 96. Rotterdam: Helpdesk Rotterdam Lekker Fit

Groenten-ruit Bureau

- 01. Gezonde Schoolkantine
- 30. Eetplezier en Beweegkriebels
- 34. SchoolGruiten
- 46. Verwerkte groeten, lekker en gezonder dan je denkt
- 48. Fresh Factory
- 50. Paprika
- 51. Zomerfruit
- 52. Potatomania
- 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
- 55. Werkfruit

.....

–[2](#) [2](#) |

01. Gezonde schoolkantine
14. Stimuleren beweeginitiatieven
45. Reclamecode voor voedingsmiddelen
47. Eenduidige informatie voor consumenten
54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
60. [2](#)anpak overgewicht werknemers
64. [2](#)anpak overgewicht jongeren
91. Stimuleren ontwikkeling van innovatieve producten
92. Participeren in onderzoek
93. [2](#)ichtboek FNL

[2](#)oninklijke Horeca [2](#)ederland

60. [2](#)anpak overgewicht werknemers
68. Verantwoord frituren
69. Caloriechecker voor de horeca
70. Cafetaria van de toekomst
74. Taskforce verantwoorde vetzuursamenstelling
78. Snackwijzer
90. Voorlichting achterban

Ministerie van [2](#) [2](#)

05. Rotterdam: Lekker Fit[2](#)
11. Lekker Fit[2](#)
13. Ondersteuning Utrechtse basisscholen
14. Stimuleren bewegingsinitiatieven
18. Overbruggingsplan in Utrecht
22. Pilotproject Gezonde Schoolkantine en Gezond Schoolbeleid in Utrecht

23. Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs
30. Eetplezier en Beweegkriebels
32. Ga voor gezond[2](#)
33. Smaaklessen
34. SchoolGruiten
37. Keuzebevorderende logo's
43. Beweegkuur
57. Nationaal [2](#)ctieplan Sport en Bewegen
62. Balansdag op het werk
63. Nationale Sportweek
65. Gezonde playgrounds
72. Impuls Nationaal [2](#)ctieplan Sport en Bewegen
75. Week van de Smaak
76. [2](#)start met'
79. Scoren voor gezondheid
81. Nota Overgewicht
83. 5e Landelijke Groeistudie
85. Nederland de maat genomen

Ministerie van O[2](#)[2](#)

11. Lekker Fit[2](#)
 13. Ondersteuning Utrechtse basisscholen
 14. Stimuleren beweeginitiatieven
 22. Pilotproject Gezonde Schoolkantine en Gezond Schoolbeleid in Utrecht
 23. Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs
 32. Ga voor gezond[2](#)
 34. SchoolGruiten
-

M² ²ederland

- 45. Reclamecode voor voedingsmiddelen
- 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
- 82. Olympisch Plan 2028

²ederlandse Hartstichting

- 05. Rotterdam: Lekker Fit²
- 11. Lekker Fit²
- 12. Pilot Lekker Fit²op islamitische scholen
- 13. Ondersteuning Utrechtse basisscholen
- 35. Website Gezonderwijs
- 84. Extra Lekker Fit²

² O²²²²–

- 11. Lekker Fit²
- 14. Stimuleren beweeginitiatieven
- 23. Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs
- 24. Mission Olympic ² The City The School Final
- 25. Sport Matcht School
- 26. Olympische educatie
- 27. Verkiezing Sportiefste School
- 28. Certificeren sportieve scholen
- 30. Eetplezier en Bewegiekriebels
- 61. Bedrijfsportportaal
- 63. Nationale Sportweek
- 71. Nationaal ²ctieplan Sport en Bewegen (sport)
- 72. Impuls Nationaal ²ctieplan Sport en Bewegen
- 82. Olympisch Plan 2028

²ederlandse ²ereniging van ²itisten

- 11. Lekker Fit²
- 13. Ondersteuning Utrechtse basisscholen
- 15. Programma Gezond Gewicht Den Haag
- 18. Overbruggingsplan in Utrecht
- 20. Schooldiëtist
- 30. Eetplezier en Bewegiekriebels
- 67. SuperShopper

²²² ²akcentrale

- 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
- 57. Nationaal ²ctieplan Sport en Bewegen (werk)

–²²

- 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
- 57. Nationaal ²ctieplan Sport en Bewegen (werk)
- 82. Olympisch Plan 2028

MHP

- 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
- 57. Nationaal ²ctieplan Sport en Bewegen (werk)

²²²²²A

- 01. Gezonde Schoolkantine
 - 54. Uitrollen best practices op de gezonde werkvloer
 - 59. Ik Kies Bewust in de bedrijfskantine
 - 60. ²anpak overgewicht werknemers
-

Convenantbureau overgewicht

hr. P. Rosenmüller voorzitter stuurgroep Convenant overgewicht

convenantovergewicht@minvws.nl

Mevr. C.S. Frenkel, hoofd Convenantbureau overgewicht

Postbus 20350

2500 ED Den Haag

(070) 340 60 89

cs.frenkel@minvws.nl

www.convenantovergewicht.nl

Centraal Bureau Levensmiddelenhandel

Mevr. H. Crielaard

Postbus 262

2260 DG Leidschendam

(070) 337 62 51

henriek.crielaard@cbl.nl

www.cbl.nl

Consumentenbond

Dhr. H. Uitslag

Postbus 1000

2500 BD Den Haag

(070) 445 42 36

huitslag@consumentenbond.nl

www.consumentenbond.nl

Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie

Mevr. C.T.F. Grit

Postbus 161

2280 RD Rijswijk

(070) 336 51 50

cgrit@fnli.nl

www.fnli.nl

Convenant overgewicht

Consumentenbond

Groenten-ruit Bureau

Mevr. M. Slagmoolen
Postbus 7122
2701 GC Zoetermeer
(079) 347 08 08
m.slagmoolen@groentenfruitbureau.nl
www.groentenfruitbureau.nl

Oninklijke Horeca

Mevr. E. Brugman
Postbus 566
3440 NN Woerden
(0348) 48 95 73
e.brugman@horeca.org
www.horeca.org

MKB Nederland

Dhr. M. Bakker
Postbus 5096
2600 GB Delft
(015) 219 12 42
m.bakker@mkb.nl
www.mkb.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Mevr. M. Boersma
Postbus 16375
2500 BZ Den Haag
(070) 412 21 32
y.m.boersma@minocw.nl
www.minocw.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Mevr. A.M. van der Greft
Postbus 20350
2500 EA Den Haag
(070) 340 56 95
am.vd.greft@minvws.nl
www.minvws.nl

Nederlands Olympisch Comité Nederlandse Sportfederatie

NOOC-N
Mevr. L. Vloet
Postbus 302
6800 HH Rijnhem
(026) 483 45 70
lieke.vloet@noc-nsf.nl
www.noc-nsf.nl

Nederlandse Hartstichting

Mevr. K. van Reenen
Postbus 300
2501 CH Den Haag
(070) 315 55 55
k.vanreenen@hartstichting.nl
www.hartstichting.nl

Nederlandse Vereniging van NDIETISTEN

Mevr. W. Remijnse
Postbus 526
3990 GH Houten
(030) 634 62 22
wremijnse@nvdietist.nl
www.nvdietist.nl

Primair Onderwijs Raad PO Raad

Mw. A. Woltjer
Varrolaan 60
3584 BW Utrecht
(030) 3100533
a.woltjer@poraad.nl

Vakcentrale

Dhr. A. Woltmeijer
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
(030) 751 13 48
a.woltmeijer@cnv.nl
www.cnv.nl

Federatie Nederlandse Vakbeweging FNV

Dhr. H. van der Velden
Postbus 8456
1005 NL Amsterdam
(020) 581 64 97
henk.vandervelden@vc.fnv.nl
www.fnv.nl

Vakcentrale voor middengroepen en hoger personeel MHP

Dhr. R. Steenborg
Postbus 575
4100 NN Culemborg
(0345) 85 19 00
info@vc-mhp.nl
www.vakcentralemhp.nl

Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties (Veneca)

Mevr. E.M. Dirven
Postbus 693
4200 GR Gorinchem
(0183) 62 61 72
veneca@zpg.nl
www.veneca.nl

Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin)

Dhr. C. Verkerk
Postbus 1019
2280 CQ RZ SWK
(070) 414 47 51
verkerk@vewin.nl
www.vewin.nl

**Vereniging InZake Distributie en Diensten door
Automaten en apparaten (IZA)**

Mevr. C. Glerum
Postbus 693
4200 GR Gorinchem
(0183) 64 50 26
VID@zpg.nl
www.VID.nl

Vereniging VVO (VVO)

Dhr. M. Bakker
Postbus 93002
2509 ZZ Den Haag
(015) 219 12 42
m.bakker@vno-ncw.nl
www.vno-ncw.nl

VENECA Vereniging
Nederlandse
Cateringorganisaties

VNO NCW

Voortgezet Onderwijs Raad 00 Raad

Dhr. M. Merkelbag
Postbus 8282
3503 RG Utercht
(030) 2324800
martinmerkelbag@vo-raad.nl

De vier grote steden (G4):

Gemeente Amsterdam

Mevr. F. Hoekstra
Postbus 2200
1000 CE Amsterdam
(020) 555 57 89
fhoekstra@ggd.amsterdam.nl
www.jumpin.nl

Gemeente Den Haag

Dhr. M. van Kampen
Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn
Postbus 12652
2500 DP Den Haag
(070) 353 72 88
m.vankampen@ocw.denhaag.nl
www.welzogezond.nl@gezondgewicht

Gemeente Rotterdam

Mevr. A. Wulstra
Dienst Sport en Recreatie
Postbus 1240
(010) 267 22 74
a.wulstra@senr.rotterdam.nl
www.rotterdamlekkerfit.nl

Gemeente Utrecht

Mevr. K. van der Goot
Postbus 2423
3500 GK Utrecht
(030) 286 32 09
k.van.der.goot@utrecht.nl
www.utrecht.nl/gezondgewicht

Zorgverzekeraars Nederland

Mevr. M.W. Maasdam
Postbus 520
3700 MM Leist
(030) 698 83 45
m.maasdam@zn.nl
www.zn.nl

Deelnemers Convenant:

Nederlands Instituut voor Sport en Wegens

Mevr. L. van Rooijen
Postbus 64
6720 BB Bennekom
(0318) 49 09 00
leny.rooijen@nisb.nl
www.nisb.nl

Voedingscentrum Nederland

Mevr. M.L.M. Ploum
Postbus 85700
2508 CK Den Haag
(070) 306 88 88
ploum@voedingscentrum.nl
www.voedingscentrum.nl

Gemeente Utrecht

Zorgverzekeraars Nederland

Partijen die zich met het thema overgewicht bezighouden:

Gezondheidsraad

Postbus 16052
2500 BB Den Haag
(070) 340 75 20
www.gezondheidsraad.nl

Haagse Hogeschool

Dhr. R.H. Oudkerk
Lector leefstijlverandering bij jongeren
Postbus 13336
2501 EH Den Haag
(070) 445 82 94

Stichting Hallo Wereld

Dhr. J.J. Dekker
Raphaëlplein 27
1077 PZ Amsterdam
06-54 95 25 01
info@halloween.nl
www.halloween.nl

Stichting Ik Kies Bewust

Postbus 84
2518 AD Den Haag
info@ikkiesbewust.nl
www.ikkiesbewust.nl

JeugdSportfonds

Dhr H. Postma
Postbus 240
1000 AE Amsterdam
06-51 37 13 73
harrie.postma@jeugdsportfonds.nl
www.jeugdsportfonds.nl

EMGO-centrum Overgewicht

EMGO-Instituut, VU Medisch Centrum
Van der Boechorststraat 7
1081 BT Amsterdam
(020) 444 17 12
kco.emgo@vumc.nl
www.overgewicht.org

Stichting Kids in Balance

Mevr. P. van Haren
Postbus 79096
1070 NC Amsterdam
06-14 48 99 32
info@kidsinbalance.nl
www.kidsinbalance.nl

Oninlijk Nederlands Genootschap voor -fysiotherapie -G-

Dhr. J. Megers
Postbus 248
3800 DE Mersfoort
(033) 467 29 00
megers@kngf.nl
www.kngf.nl

Oninlijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding

Mevr. M. Appelman
Postbus 398
3700 ZG Zeist
(030) 693 76 78
miriam.appelman@kvlo.nl

Gezondheidsinstituut IGZ

dhr. J. Jansen
Postbus 500
3440 MM Woerden
(0348) 43 98 54
jjansen@nigz.nl
www.nigz.nl

Nederlandse Obesitas Vereniging

Mevr. S. Kruizinga
Oosterweg 82a
6602 HG Wychen
0900-9988998
skruizinga@obesitasvereniging.nl
www.obesitasvereniging.nl

Partnerschap Overgewicht Nederland POZ

Mevr. J. Halberstadt
VU Medisch Centrum, afdeling Sociale Geneeskunde
Postbus 7057
1007 MB Amsterdam
(020) 44 44 882
info@partnerschapovergewicht.nl
www.partnerschapovergewicht.nl

Stichting Media Ridders

Mw L.P.M. Hop
Wildenborch 31
1082 KB Amsterdam
(020) 774 76 46
liesbeth.hop@reklameridders.nl
www.mediaridders.nl

Richard Krajicek Foundation

Dhr. E. van Veen
Johan de Wittlaan 15
2517 RR Den Haag
(070) 338 74 45
eric@krajicek.nl
www.rkf.nl

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Mevr. W.E. Bemelmans
Afdeling P/O
Postbus 1
3720 BZ Bilthoven
(030) 274 42 97
wanda.bemelmans@rivm.nl
www.rivm.nl

Vereniging Sport en Gemeenten

Postbus 103
6860 CC Oosterbeek
(026) 339 64 10

Stichting Sport & Zaken

Dhr. E. van der Veen
Postbus 302
6800 HH Rhenem
(026) 483 44 67
eric@sportenzaken.nl
www.sportenzaken.nl@bedrijfsport

Stichting Water ijs

Meeuwenlaan 98-100
1021 LL Amsterdam
(020) 6353090
(020) 6353001
info@stichtingwaterwijs.nl
www.stichtingwaterwijs.nl

Proteines

Mevr. S. Raïn

11, rue Galvani

75017 Paris

(033) (0)1 42 12 28 78

sraïn@proteines.fr

www.proteines.fr

Diverse soorten te vinden via de site van www.proteines.fr:

www.proteines.fr

Lijst van afkortingen

CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel	NIG	Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en ziektepreventie
CNV	CNV Vakcentrale	NVD	Nederlandse Vereniging van Diëtisten
CV	College voor Zorgverzekeringen	OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
FNLI	Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie	PO-Raad	Primair Onderwijs Raad
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging	PON	Partnerschap Overgewicht Nederland
G4	De vier grote steden	VID	Vereniging Inzake Distributie en Diensten door automaten en apparaten
GFB	GroentenFruit Bureau	Veneca	Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties
OGG	Ongeren Op Gezond Gewicht	Vewin	Vereniging van waterbedrijven in Nederland
KCO	Kenniscentrum Overgewicht	VO-Raad	Voortgezet Onderwijs Raad
KHN	Koninklijke Horeca Nederland	VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	ZN	Zorgverzekeraars Nederland
MHP	Vakcentrale voor Middengroepen en Hoger Personeel		
MVO	Voorlichtingsbureau Margarine, Vetten en Oliën.		
NOCNSF	Nederlands Olympisch Comité Nederlandse Sport Federatie		
NISB	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen		

Colofon

Tekst: Convenantbureau overgewicht
Nieuwe Maan adviseurs Maatschappelijke Vernieuwing
Redactie: asper Enklaar
Vormgeving: KramervanderVeer

